

kül

- 5 -

1981.01.07.

sk0063 4 800 mtik2019

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0059-sk0064-ig

budapest, 1981. január 7. /mti/

sk0059 afganisztán
sk0060 d,urso - vörös brigádok
sk0061 franciaország - csád
sk0062 hírjegyzék /1.rész/
sk0063 hírjegyzék /2.rész/
sk0064 hírjegyzék /3.rész/
ve pk

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: kopreda dezső
bochkor jenő
patak károly

- v é g e -

21.52 070181 0586

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 08.

kül.

csütörtök

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. január 8., csütörtök /mti/

manila: szuzuki japán kormányfő érkezése

genf: namibia-konferencia

algir: trudeau kanadai kormányfő érkezése

bagdad/teherán: helyzetkép

df kd

07.18 08018* 0224

Nus 8.45
C

kül

- 2 -

1981.01.08.

sk0002 4 600 mtik1002

fellini új filmje

róma, 1981. január 7. /mti/ - federico fellini új film forgatására készül. szereplőknek homérosz illiászának hőseit választotta. a görög mitológiából kiindulva, az emberek és az istenek viselt dolgai révén ama „bámulatos teremtmény”, természetét és legrejtettebb lelki tulajdonságait akarja bemutatni, akit embernek hívnak.

mint maga a rendező elmondta, nem érti, miért készül annyi sci-fi film ismeretlen képzeletbeli hősökéről, amikor ott van az ógörög irodalom, a mitoszok kimeríthetetlen világa. „a görög mitoszok kínálják a legrendkívülbb, a legizgalmasabb, a leginkább szürreális, a legkegyetlenebb és a legrémesebb történeteket. hőseik pedig megannyi emberfeletti lény, tulajdonságaikkal szárnyat adnak a fantáziának, cselekedeteikkel újból és újból felmagasztalják a megismerés mitozsát, az ember örök tulajdonságát, egyszersmind kulcsot adnak a lélek megismeréséhez is, - mondta.

fellini most fejezi be a forgatókönyvet, amelyet anthony burgesszel állított össze. majd tavasszal hozzáfognak a forgatáshoz a római filmvárosban, a cinecittában.

se/jp mp

07.21 080181 1116

--

sk0003 4 230 mtik1003

rövid hírek

fischer

koppenhága, 1981. január 8. /adn/ - szerdán este kjeld olesen dán külügyminiszter vacsorát adott oskar fischer, az ndk külügyminisztere tiszteletére. az ndk diplomácia vezetője szerdán érkezett kétnapos hivatalos látogatásra dániába. a vacsorán elhangzott pohárköszöntőkben mindkét fél megelégedéssel állapította meg, hogy az eddigi megbeszélések hasznosak és nyíltak voltak.

N. G.
P.

kül

- 3 -

1981.01.08.

ziaul hak

islamabad, 1981. január 8. /ap/ - ziaul hak pakisztáni elnök szerdán a sajtó képviselőinek bejelentette, hogy márciusban 200-250 tagú szövetségi tanácsot hoznak létre az 1977 óta egyetlen egyszer sem ülésező parlament helyébe. az általános választásokat illetően a tábornok úgy nyilatkozott, hogy jelenleg „megtartásuk nem lehetséges,,.

havazás

tokió, 1981. január 8. /ap/ - a japán kormány az elmúlt tizenhét év legnagyobb havazásai miatt szerdán rendkívüli intézkedéseket jelentett be. többek között különleges mentőbizottságot állítottak fel és megfigyelő csoportok utaznak az érintett területekre. a december vége óta tartó rekord havazások eddig 29 emberéletet követeltek, fennakadást okoztak a vasuti közlekedésben, és teljesen elzárták a külvilágtól számos hegyvidéki település lakóit.

pf mj

07.25 080181 1259

--

sk0004 4 230 mtik1004

szuzuki - asean /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. január 8. /mti/ - szuzuki zenko japán kormányfő csütörtök reggel elindult első hivatalos külföldi útjára: kéthetes látogató körutat tesz a délkelet-ázsiai országok szövetsége, az asean tagállamaiban. fülöp-szigeti, indonéziai, szingapuri, malaysiai és thaiföldi tárgyalásainak fő célja, hogy elmélyítse a szigetország gazdasági és politikai együttműködését a különleges japán érdekövezetnek számító regionális tömörülés kormányával.

az asean a japán ipar nélkülözhetetlen nyersanyagszállítója, egyben gyártmányainak kiterjedt felvevőpiaca, nem utolsósorban pedig a japán nagytőke egyik legfontosabb beruházási területe. a külföldi tőkebefektetők között a szigetországi monopóliumok állnak az élen. ennek megfelelően a tárgyalásokon megkülönböztetett figyelmet fordítanak olyan kétoldalú megállapodások aláírására, amelyek szavatolják a további japán tőkeberuházások biztonságát kormányváltások esetére. a kereskedelmi forgalom 1979-ben elérte a 26 milliárd dollárt. japán 16,3 milliárd dollár értékben importált az asean-ból, és 9,6 milliárd dollár értékben exportált az övezetbe.

N. G.

szuzuki a gazdasági kapcsolatok zavartalan ápolásának reményében várhatóan újabb pénzügyi támogatást és hiteleket helyez kilátásba, elsősorban a mezőgazdaság fellendítése, valamint az energiatermelés és a szakemberképzés előmozdítása céljából. japán korábban már elkötelezte magát egymilliárd dolláros iparfejlesztési kölcsön nyújtása mellett. a közép-keleti energiaövezet politikai stabilitásának megrendülése és a kínai olajtermelés gyors növeléséhez fűzött remények szertefoszlása óta az asean mind nagyobb szerephez jutott japán olajellátásában. tokió teljes olajimportjának immáron majdnem 17 százalékát ebből a térségből szerzi be. /folyt./

fn/so fm

07.31 080181 1856

--

sk0005 4 230 mtik1005

szuzuki - asean /2. rész/

tokiói megfigyelők hasonlóképpen nagy jelentőséget tulajdonítanak a látogatás politikai vonatkozásainak. bár japán gazdaságilag az egyesült államok és nyugat-európa vetélytársaként lép fel a térségben, jelszava mégis az, hogy „a nyugati politikai rendszer felelős tényezőjének minőségében”, folytat párbeszédet az asean-nal stratégiai kérdésekről. így legszorosabb szövetségese, washington egyetértésével a japán kormányfő megvitatta vietnam szovjet támogatásának kérdését, a kambodzsai helyzetet és a malaka-szoroson át lebonyolódó tengeri hajóforgalom „biztonsági problémáit”,.

ugyanakkor szuzuki - a japán haderőfejlesztés miatt az asean-közvéleményben tapasztalható aggodalmak eloszlatására - ismét egyértelművé óhajtja tenni, hogy japán kizárólag a gazdasági, politikai és diplomáciai együttműködés híve, ám délkelet-ázsiai sem vállal semmiféle katonai szerepet. arra hivatkozik majd, hogy az asean-nak japán „a legmegbízhatóbb politikai partnere”, egy olyan időpontban, amikor kiszámíthatatlan az egyesült államok új kormányzatának és a súlyos belső nehézségekkel küszködő kínának az irányvonala.

mint japán külügyi szóvivők nyomatékosan hangsúlyozzák, továbbra is mindenben érvényes a fukuda volt miniszterelnök által meghirdetett elv. eszerint japán nem válhat katonai hatalommá, a

Nuu 9.3

béke és a stabilitás fenntartásában érdekelt, s ezért elő kívánja mozdítani a jobb megértést indokina és az asean között. kizárják azt a lehetőséget is, hogy japán az asean rovására bővítse kapcsolatait kínával. /folyt./

fn/so fm

07.35 080181 1586

--

sk0006 4 230 mtik1006

szuzuki - asean /3. rész/

minthogy a kambodzsai belügyekbe való beavatkozással felérő terv, a nemzetközi értekezlet összehívásának javaslata japán vélemény szerint is kivihetetlen, a felek nem akarják erőltetni az indítványt. bár a hivatalos tokió - magáévá téve a kambodzsára vonatkozó asean-álláspontot - nem vonta meg elvi elismerését a bukott pol pot-rendszerrel, s visszatartja a vietnamnak ígért gazdasági segélyt és hitelt, illetékes helyen közölték: szuzuki látogatása végén bejelenti majd, hogy japán adott esetben változatlanul hajlandó lesz hozzájárulni az indokina szocialista országok gazdasági újjáépítéséhez. állítólag erre készíti többek között az a körülmény is, hogy - mint japán lapok jelezték - thaiföld, a vietnami segélyek visszafogásának leghangosabb követelője, módosítani szándékozik eddigi álláspontján.

fn/so fm

07.36 080181 0868

Nuu

9.3

--

sk0007 4 230 mtik1007

kínai gazdasági modell

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. január 8. /mti/ - a kínai állami gazdasági bizottság utasítást adott a „tacsingi modell”, követésének és népszerűsítésének megszüntetésére, és a „tacsing típusu élüzem”, kitértetés adományozásának leállítására. ezzel az intézkedéssel véget vetettek kínában annak a mítosznak, amelyet mao ce-tung 1964-ben alapozott meg, amikor minden tekintetben követendő modellként állította a kínai ipar elé a tacsingi olajmező „forradalmi tapasztalatait”, ezek a tapasztalatok elsősorban a katonai módszerek előtérbe állítását, s a gazdaságfejlesztés tudományos követelményeinek és törvényszerűségeinek teljes mellőzését jelentették.

az egy ideje ultrabaloldali és álforradalmi maradványnak minősülő tacsingi modell fennmaradásában jelentős szerepet játszott hua kuo-feng, a kínai kommunista párt központi bizottságának távozóban lévő elnöke. hua kuo-feng 1977 májusában, a tacsingi tapasztalatokat tanulmányozó országos értekezleten mondott beszédében állást foglalt „mao ce-tung tacsingi vörös zászlajának magasra tartása”, mellett, és fontos célként jelölte meg, hogy az ötödik ötéves terv időszakában a kínai ipari üzemek legalább egyharmadának ki kell érdemelnie a „tacsing típusu élüzem”, címet. s bár ezt a politikát hua kuo-feng nem egyedül képviselte, a jelenleg folyó hatalmi harcban elsősorban őt vádolják azzal, hogy a mao ce-tung nevével fémjelzett ultrabaloldali modell támogatásával hosszú időn át akadályozta a pragmatikusok modernizálási és reformpolitikájának kibontakozását. ráadásul állást foglalt egy, az 1958. évihez hasonló újabb „nagy ugrás”, végrehajtása mellett, amikor a kínai parlamentben meghirdette tíz további tacsing-típusú olajmező létrehozásának szükségességét.

az egyszer volt tacsingi modell végleges felszámolása és diszkreditálása megfigyelők szerint a pragmatikus többségű kínai vezetés arra irányuló szándékát tükrözi, hogy eltávolodjék mao ce-tung ultrabaloldali vonalától, s egyidejűleg csapást mérjen hua kuo-fengre, mao ce-tung személyesen kiválasztott utódjára.

éb/jp mj

07.44 080181 2127

Nuv 10.10

--

sk0008 4 230 mtik1008

christopher

washington, 1981. január 8. /mti/ - warren christopher amerikai külügyminiszter-helyettes szerdán este algériába utazott, hogy megbeszélést folytasson benjahia algériai külügyminiszterrel az iráni-amerikai tárgyalások helyzetéről és algéria közvetítő szerepéről.

elutazása előtt adott sajtónyilatkozatában christopher közölte: lehetséges, hogy az iráni pénzügyi követelések valamelyest közeljedtek az amerikai ajánlatban foglalt összeghez, a végleges megoldás azonban még nem bontakozott ki. viszont a carter-kormányzat „kifut az időből”,.

christopher váratlan utja így nem igazolja azokat a washingtoni feltevéseket, amelyek szerint a szerdai villám-üzenetváltás „áttörés”, kezdetét jelentené a tizennégy hónapos válság rendezése irányába. azt jelzi csupán, hogy a carter-kormányzat igyekszik felgyorsítani az alkudozást.

a külügyminiszter-helyettes a state department további három magas rangú diplomatájának kíséretében utazott algirba, miután szerdán délután brzezinski nemzetbiztonsági főtanácsadóval, valamint a fehér ház és a pentagon más vezetőivel tárgyalt.

br/jp fm

07.46 080181 1129

--

sk0009 4 300 mtik1009

közel-keleti körkép-iii. /1.rész/

arab egység és gazdaság

mészáros györgy, az mti munkatársa írja:

budapest, 1981. január 8. /mti/ - az arab világ izraellel szembeni egységes fellépését napjainkban éppen úgy, mint az elmúlt évtizedekben, kérdésessé teszi a pánarab eszmékben egységesnek álmódott arab nemzet tényleges megosztottsága. az egység utjában álló számos akadály közül kiemelkedően fontosak a gazdasági természetűek. az arab-izraeli konfliktusban közvetlenül érintett arab országok és népek meglehetősen szegények, viszont az őket

Nuv 10.10

jobbára csak szavakban támogató gazdag arab államok többsége - s éppen a leggazdagabbak - politikailag és gazdaságilag a nyugathoz, elsősorban az izraeli támogató egyesült államokhoz kötődnek, s ez a tény befolyásolja állásfoglalásaik következetességét.

az átfogó és igazságos rendezés arab hiveinek akciószabadsága e körülmények korlátai közé szorul. nem szilárd gazdasági helyzetük nagymértékben függ az olajországok támogatásától. 1976-tól 1978-ig szíria - hadseregének libanoni szerepe miatt - például nem kapott arab segélyeket. az 1878. novemberi bagdadi arab csucsértekezleten a frontországoknak kiutalt évi 3,5 milliárd dollárhoz a szilárdság frontjának tagjai - szíria szövetségesei - saját pénzügyi nehézségeik miatt csak kisebb összeggel tudtak hozzájárulni: libia 550 millió dollárt, algéria 250 millió dollárt ad - miközben szaúd-arábia, kuvait és az egyesült arab emírségek vállalta az oroszlánrészt: 1,95 milliárd dollárt fizetnek. jellemző azonban, hogy a hatalmas összegből a pfsz csak 300 millió dollárt kap évente. miután a segélyhez 520 millió dollárral hozzájáruló irak a jelenlegi helyzetben megszakította diplomáciai kapcsolatát szíriával - újra veszélybe került szíria részeseése. /folyt.köv./

sg pn kd

08.03 080181 1804

--

sk0010 4 300 mtik1010

közel-keleti körkép-iii. /2.rész/

az arab államok közötti gazdasági kapcsolatok egyéb területeken még ennél is lazábbak. az egyes országok teljes külkereskedelmén belül az egymás közti forgalom csupán átlagosan 5 százalékot tesz ki. a leggazdagabb arab olajországok valutafeleslegüket - 1980-ban legalább 100 milliárd dollárt - a politikai bizonytalanság és a pénzügyi, műszaki háttér hiánya miatt nem arab testvéreiknél, hanem nyugat-európai és amerikai bankokban, aranyban, és főként az amerikai piacon helyezik el, ott fordítják befektetésekre, beruházásokra, hiszen ott a kamat is magasabb.

ez az összefonódás immár nemcsak az „olajfegyver”, ismételt bevetését teszi lehetetlenné, hanem egyengeti az utat ahhoz is, hogy az olajsejkek elfogadják az amerikai „védőernyő”, közel-keleti kiterjesztését - következképp tovább mélyülnek ellentétük azokkal az arab erővel, amelyek elvetik a konfliktus amerikai érdekeket szolgáló rendezését, az amerikai terjeszkedést.

Nuu 10.10
B

sedli klibi, az arab liga főtitkára nemrégiben nyilatkozatban sürgette az „arab közös piac”, megteremtését, mert - mint az európai példára hivatkozva mondta - „a gazdasági együttműködés számai a legalkalmasabbak a politikai konfliktusok és sérelmek elkövetésére”, az arab gazdasági és pénzügyi infrastruktúra megteremtésére szánt 62 milliárd dolláros közös beruházási tervet azonban a legutóbbi, ammani csucsértekezleten már nem sikerült elfogadni, mert a találkozó éppen az arab világ belső meghasonlottsága miatt csonka maradt.

sg pn kd

08.12 080181 1549

--

sk0011 4 260 mtik1011

jugoszláv filmgyártás

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1981. január 8. /mti/ - jugoszláviában 16 filmforgalmazó vállalat tevékenykedik. ezek 1978-ban 291, 1979-ben pedig 260 külföldi filmet vásároltak meg. a szóban forgó 531 filmből 110 készült a szocialista, 40 a fejlődő, a többi pedig a tőkés-országokban.

az országban tavaly 26 filmgyártó munkaközösség működött. ezek a producerek 1971-ben 21, 1978-ban 25, 1979-ben pedig 24 játékfilmet gyártottak. /az 1980. évi végleges eredmény még nem áll rendelkezésre, de az idei pulai fesztiválon várhatóan 27-30 tavaly forgatott művet mutatnak majd be/.

a jksz kb elnökség művelődésügyi bizottsága aktivaértekezleten elemezte és értékelte az ország filmgyártásának helyzetét.

a tanácskozás megállapította, hogy a filmszakma szocialista öngazgatási átalakítása igen lassan halad. a jelenlegi helyzetet a szervezetlenség jellemzi. a felszólalók a moziműsort ideológiailag tarkának értékelték, amely nem veszi eléggé figyelembe a társadalmi igényeket. többen kifejtették, hogy a jugoszláv filmkritika színvonala elmarad a filmművészet mögött. a kritikusok mércéje és esztétikai szemlélete is nagyon eltérő.

az aktivaértekezlet leszögezte, hogy „az esztétikai pluralizmus a jugoszláv filmművészet sajátossága”, ez azonban az esztétikai harcban nem jelenthet semlegességet. határozottan fel kell lépni a

Nuu 10.10
B

szocialista öngazgatási társadalom építésével, ideológiájával ellentétes nézetekkel szemben.

gyakran előfordul az is, hogy tetszetős, technikailag és szakmailag jó, de jelentéktelen filmeket forgatnak, amelyekben nincsenek határozott ideálok, mondanivalójuk igénytelen.

a jugoszláv filmművészet - mutatott rá a tanácskozás - mindezek ellenére fejlődött és fejlődik. a felszabadulás óta /az 1980. évi „termést”, nem számítva/ összesen 543 játékfilm készült el, s ezekből mintegy 400-at minden kontinensen bemutattak.

már/so mj

08.28 080181 1952

--

sk0012 4 230 mtik1012

szadat - krasznaja zvezda

moszkva, 1981. január 8. /taszsz/ - az egyiptomot az arab államok antiimperialista egységfrontjából kivezető, és a palesztin nép érdekeit eláruló szadat elnök felbecsülhetetlen értékű szolgálatot tesz a reakciónak - írja csütörtöki számában a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg lapja.

a jelenlegi kairói vezetés biztosította az amerikai katonai gépezet bejutását a közel-keleti hadszíntérre - mutat rá a krasznaja zvezda. - először egy phantom vadászbombázó-század tartózkodott három hónapon át az egyik egyiptomi támaszponton „tapasztalatszerzés”, céljából. ezután az egyesült államokból a „gyorshadtest”, 1500 katonáját dobták át teljes menetfelszereléssel egyiptomba, ahol a „bright star”, kódjelű egyhetes hadgyakorlaton vettek részt.

hogy éppen egyiptom tesz ilyen szívességet a pentagonnak, az törvényszerű következménye szadat „különleges irányvonalának”, szadat a különtárgyalások útjára lépve elárulta az izraeli agresszió elleni közös arab harc ügyét. az ugynevezett békeszerződés aláírásával szadat az egyesült államok csatlósává tette az országot. a camp davidben aláírt egyezmény alapján a pentagon lehetőséget kapott arra, hogy megkezdje egyiptom területének „kisajátítását”, saját céljaira - mutat rá a krasznaja zvezda.

to mj

08.54 080181 1308

Nuu 10. 10

--

sk0013 4 270 mtik1013

uj reumagyógyítási módszer

moszkva, 1981. január 8. /mti/ - műtéti uton gyógyítják a reuma bizonyos fajtáit a szovjetunióban. a világszerte újdonságnak számító módszert és alkalmazási helyét, a moszkvai reumatológiai intézetet a moszkvában megjelenő trud legújabb száma mutatja be.

az emberiség nyolc százalékát sújtó reumatikus betegségeket a legújabb kutatások szerint valószínűleg egyelőre ismeretlen mikroorganizmusok okozzák. a rendkívül fájdalmas betegség egy-egy ízület gyulladással kezdődik, amely később más ízületekre is áttérjed - akár az összes végtagot megbéníthatja -, s a legsúlyosabb esetekben a belső szerveket, a tüdőt, a szívet, a vesét is megtámadhatja. a moszkvai reumatológiai intézet orvosai ezért kétféle műtéti terápiát dolgoztak ki: a megelőző és a helyreállító gyógymodot. az első esetben, amikor sikerül a kezdeti szakaszban felfedezni a betegséget, a gyulladással eltávolításával megakadályozzák a reuma továbbterjedését. a szovjetunióban a legutóbbi években kiépített reumatológiai hálózat sikeres tevékenysége is nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a megelőző műtéti terápiában részesített betegek nyolcvan százaléka tökéletesen meggyógyul, teljesen visszanyeri mozgékonyosságát, munkaképességét.

a helyreállító műtétek a súlyosan reumatikus, legtöbbször teljesen mozgásképtelen betegek egészségét adják vissza. a pácienseket először gyógyszerekkel felerősítik, csökkentik fájdalmaikat, majd eltávolítják és mesterséges ízületekkel pótolják valamennyi kórosan elváltozott szövetüket, ízületüket. ezt újabb gyógyszeres kezelés és gyógytorna követi, amelyhez már a betegek segítségére, akaraterejére is nagy szükség van, hiszen teljes vagy részleges gyógyuláshoz, az új, mesterséges ízületek „bejáratásához”, szinte újra kell tanulni a legelemibb mozgásokat is.

it/jp mj

08.57 080181 1842

Nuu 10. 10

--

sk0014 4 230 mtik1014

begin-kormány - időelőtti választások? /1. rész/

hilu anna, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. január 8. /mti/ - az ellenzék régóta hangoztatott követeléséhez csatlakozva szerdán az izraeli kormánykoalíciót alkotó két legjelentősebb párt parlamenti csoportjának vezetője is az időelőtti választások kiírása mellett foglalt állást. a Likud-tömb legerősebb partnere, a nemzeti vallási párt kilátásba helyezte, hogy kilép a kormányból, s egyszersmind a koalícióból is, ha a vasárnapi minisztertanácson a kabinet nem ad zöld utat a pedagógusok bérkövetelésének, illetve, ha a döntés miatt akár a pénzügyminiszter, akár az oktatási miniszter lemond hivataláról. a kormánypárt derékhadát jelentő Likud-tömb parlamenti csoportjának vezetője ezzel egyidőben haszontalannak ítélte a további kötélhuzást, s indítványozta, hogy novemberről áprilisra vagy májusra hozzák előre az esedékes parlamenti választásokat.

a knesszetben 12 mandátummal rendelkező nemzeti vallási párt ultimátummal felérő állásfoglalása megoldhatatlannak látszó dilemma elé állítja menahem begin kormányát. ha nem sikerül elfogadható módon rendeznie a jelenlegi kormányválságot - amelyben a két ellenpólust képviselő jigal horovic pénzügyminiszter és zevulun hammer oktatási miniszter egyaránt lemondással fenyegetőzik -, akkor vagy bejelenti az időelőtti választásokat, vagy megpróbál kisebbségi kormányként manőverezni mandátuma lejártáig, erre azonban a jelenlegi parlamenti erőviszonyok mellett nem sok esélye van.

a begin-kormány több mint egy éve tartó agonizálásának figyelmeztető új eleme - mutatnak rá megfigyelők -, hogy míg eddig csak az ellenzéki pártok törtek lándzsát az időelőtti választások mellett, ezúttal a koalíción belül vetették fel a korábbi távozás lehetőségét. /folyt./

hf/so kd

09.08 080181 1809

Nuu

10. 40

--

sk0015 4 230 mtik1015

salvador

san salvador, 1981. január 8. /efe/upi/ap/ - josé napoleon duarte, a salvadori katonai junta vezetője bejelentette, hogy kisebb kormányátalakítást hajtott végre. josé ramon avalos navarrete lett a közegészségügyi miniszter, joaquin guevara pedig az agrárreformügyi miniszter. a salvadori kormány két új tagja nem tartozik egyik politikai párthoz sem.

a hazafias erők elfoglalták a san salvadortól 160 kilométerre keletre lévő sesori települést, valamint a senorial rádióadót a fővárostól 20 kilométerre északra.

kzs kd

09.09 080181 0556

--

sk0016 4 230 mtik1016

namibia-konferencia

kurucz jános, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

genf, 1981. január 8. /mti/ - a szerdán megnyílt genfi namibia-konferencián a dél-afrikai kormány képviselői diplomáciai sakkhúzásokkal azt szeretnék elérni, hogy már most előre rögzítsenek olyan alkotmányos pontokat, amelyek a majdnem független namibiában biztosítanák a fehértelepesek - és közvetve pretoria - gazdasági előjogait. a dél-afrikai küldöttséghez közelálló források szerint pretoria a szerdán megnyílt konferencián tisztázni akarja, hogy ellensége, a swapo felszabadítási mozgalom esetleges hatalomrajutása esetén milyen mértékben mentheti meg rendkívül értékes gazdasági érdekeit a stratégiai nyersanyagokban - különösen urániumban és gyémántban - gazdag namibiában.

kurt waldheim, az ensz főtitkára, aki szerdán nyitotta meg az egyhetesre tervezett konferenciát, intenzív párbeszédet folytat külön-külön a résztvevő küldöttségek vezetőivel. a világszervezet főtitkára minden igyekezetével azon van, hogy a két tényleges tárgyalópartner, a swapo és a pretoriai kormány, genfben végleges „igent”, mondjon az ensz rendezési terve végrehajtásának elindítására. a swapo küldöttségéhez közelálló források szerint a felszabadítási szervezet nem fogad el semmi olyat, amelynek célja az, hogy a tervbe vett alkotmányozó gyűlési választások előtt

Nuu

10. 40

bármilyen formában is előre megszabják a majdani alaptörvény bármilyen vonatkozását.

nyugati diplomáciai források szerint dél-afrika teljes tudatában van annak, hogy egy szabad választás esetén a swapo győzne. pretoria gazdasági befektetései elvesztésétől fél, és méginkább attól, hogy országában a faji megkülönböztetés ellen küzdő népi mozgalom, „a fekete tömegek”, jelentős bátortást kapnának harcukhoz a swapo győzelmétől. pretoria nyugati szövetségesei azért kívánják bizonyos feltételek mellett a gyors rendezést, mert saját gazdasági érdekeiket azáltal is csorbitva látják, ha a fegyveres konfliktus, a felszabadító harc tovább folytatódik, és hosszú távon bizonytalanság uralkodik a kontinens déli részén.

ku/jp kd

09.22 080181 2094

.-

sk0017 4 230 mtik1017

begin-kormány - időelőtti választások? /2. rész/

a jelenlegi krízis a pedagógusok fizetésemelésének kérdésében robbant ki. a kormány tagjainak többsége hajlik arra, hogy az illetékes bizottság több mint egy éve született döntése értelmében megadja a tanároknak az ígért 30-60 százalékos béremelést /az oktatási dolgozók ellenkező esetben meghatározatlan időre általános sztrájkba lépnek/, jigal horovic pénzügyminiszter azonban a leghatározottabban ellenszegül a javaslattal, s bejelentette: ha a kormány enged a követelésnek, megválna miniszteri tárcájától. véleménye szerint a pedagógusok igényének kielégítése bérkövetelési láncreakciót indítana el más ágazatok körében is, s ezt a nyomást az évi 130-150 százalékos inflációval küszködő izraeli gazdaság nem viselné el. zevulun hammer oktatási miniszter a maga részéről szintén lemondással fenyegetőzik, ha a kormány visszakozik a kérdésben.

begin miniszterelnök a hét elején mindkét minisztert megpróbálta álláspontja módosítására bírni, de mindössze annyit ért el, hogy ígéretet kapott: még a vasárnapi minisztertanács előtt újabb eszmecsere hajlandó mindkét tárca vezetője.

Nm 10. 40

az 1977-ben kormányra került Likud-koalíció három év alatt több bukással fenyegető helyzetet vészelt át /hét miniszter vált meg időközben a kormánytól/, a jelenlegi válság azonban a közvéleménykutatások tanúsága szerint egy visszafordíthatatlan folyamat vészjelzése. a lakosság többsége elvesztette bizalmát a jobboldali vezetésben, elsősorban az egyre súlyosbodó gazdasági gondok és sűrűsödő belpolitikai botrányok miatt. egy decemberi felmérés szerint begin népszerűségi mutatója mélypontra zuhant: a megkérdezettek alig 25 százaléka nyilvánította egyetértését a kormány politikájával.

hf/so kd

09.24 080181 1769

.-

sk0018 4 230 mtik1018

csád—Libia

n,djamena, 1981. január 8. /mti-afp/reuter/ - csádban a goukouni queddei köztársasági elnök tripoli látogatását követően nyilvánosságra hozott közös közlemény csád és libia egyesülését felvető részének értelmezése lesz majd - hivatalos közlés szerint - a minisztertanács küszöbönálló ülésének központi témája. a hivatalos csádi hirügynökség, az atp teljes terjedelemben nyilvánosságra hozta a tripoli közleményt, azonban a hozzáfűzött kommentárban az egyesülést illetően azt írta, hogy a csádi elnök hivatalos formában nem tett semmiféle ígéretet a libiai félnek, s a dokumentum csupán a két ország jövőbeli egyesülésének szándékát rögzíti. a közös közlemény szerint a csádi kormány hivatalos kérésére libia csapatokat küld csádba a biztonság és a béke szavatolására. libia már korábban is segítséget nyújtott goukouni elnöknek az ország nemzeti egységének helyreállításához, a különféle neokolonialista mesterkedések visszaveréséhez.

Queddei

csád és libia egyesülésének tervével kapcsolatban john trattner, az amerikai külügyminisztérium szóvivője szerdán azt hangoztatta, hogy az erről szóló híreket eddig nem erősítették meg hivatalosan. a szóvivő ugyanakkor „aggodalmának”, adott hangot a libiai katonai szerep kapcsán.

Nm 10. 40

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szerdán az afp-nek adott nyilatkozatában abdelkader kamougue, al elnök „Lehetetlen házasságnak,, nevezte csád és libia egyesülését. a csádi fegyveres erők főparancsnoka ugyanakkor hozzátette, hogy nyilatkozata csupán magánvélemény, az általa képviselt irányzat nevében csak azt követően foglal állást, ha az ügygel kapcsolatban felvilágosítást kap goukouni oueddei elnöktől.

pf kd

09.48 080181 1697

--

sk0019 4 270 mtik1019

gyalogló nyugdíjas

moszkva, 1981. január 8. /mti/ - csaknem 55 000 kilométert gyalogolt, s így ismerkedett meg a szovjetunió mintegy 500 városával egy szovjet nyugdíjas, akit a trud legújabb száma mutat be.

a. szalmanov, a távol-keleti állami egyetem egykori oktatója legutóbbi nagy utjára 1979 júliusában indult el: j. sumickij újságíróval együtt vlagyivosztokból gyalogosan akart eljutni a moszkvai olimpiára. a nyári játékok kezdetére azonban - mint annak idején jelentettük - csak sumickij érkezett meg, idős utitársa utközben megbetegedett. felépülése után szalmanov folytatta útját, mult év decemberében érkezett moszkvába, majd néhány nap múlva továbbindult - következő uticélja novgorod és leningrád.

it/so kd

09.51 080181 0746

Nuu

11. 10

--

sk0020 4 230 mtik1020

amerikai hasadóanyag rakétáknak

new york, 1981. január 8. /taszsz/ - az amerikai egyesült államok jelentősen fokozza a nukleáris rakéták robbanófejeihez szükséges hasadóanyag termelését. amint a science című magazin cikkéből kiderül, a carter-kormányzat elhatározta, ismét üzembe helyezik a két-dél-karolina, illetve washington állam területén található-atomreaktort, amelyek termelését korábban leállították. a két reaktor beindulásával közel 67 százalékkal növekszik a plutónium és trícium gyártása. ezzel egyidőben további atomreaktorok építését is tervezik.

amerikai sajtóvélemények szerint ez a program, amelyre a kongresszus már 112 millió dollárt kiutalt, összefügg azzal a tervvel, amelynek keretében az amerikai hadsereget hamarosan mx-, illetve trident-típusú rakétákkal és robotrepülőgépekkel szerelik fel. ezzel együtt növekszik a nukleáris robbanófejek száma is.

a hasadóanyag-készlet növeléséről született kormányhatározat meglehetősen aggasztja az amerikai közvéleményt. amint azt a science megjegyzi, a döntés gyakorlatilag lejárhatja az egyesült államoknak az atomsorompó-egyezmény keretében vállalt meghatározott kötelezettségeit, és a nukleáris fegyverkezési hajsza szitását segíti elő.

sm fm kd

10.01 080181 1247

--

sk0021 4 230 mtik1021

uszty-ilimszk - brezsnyev-üdvözllet

moszkva, 1981. január 8. /taszsz-mti/ - leonyid brezsnyev üdvözlletet intézett a kelet-szibériai bratszk-uszty-ilimszk-i termelési komplexum építőihez abból az alkalomból, hogy uszty-ilimszkben befejezték a vízerőmű építését, és ugyanitt átadták annak a cellulózkombinátnak az első termelő egységét, amelynek építésében magyar fiatalok is részt vettek.

Nuu

11. 10

„az építésben, a szerelésben és az üzemeltetésben részt vevő dolgozók áldozatos munkája, valamint a kgst-országok termékeny együttműködése tette lehetővé, hogy a szibériai tajga nehéz körülményei között egy korszerű technológiával működő fafeldolgozó óriásüzemet hoztak létre, - emeli ki az üdvözlét.

fo mj kd

10.04 080181 0726

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

Lengyelország - pravda

moszkva, 1981. január 8. /mti/ - a moszkvai pravda csütörtöki száma Lengyelországgal foglalkozó írásában egyebek között megállapítja:

„míg a szocialista közösség országai melegen támogatják a lengyel egyesült munkáspártot, a munkásosztályt, az egész lengyel népet a felgyülemlett nehézségek leküzdésére és az ország helyzetének megszilárdítására irányuló erőfeszítéseit, nyugaton nem szűnnek meg az uszító hangvételű állásfoglalások. ezekhez a bujtogató kirohanásokhoz aktívan csatlakoznak mindenfajta renegátok, akik megpróbálkoznak a lengyel nép nevében fellépni. itt van például adam michnik, annak a szocialistaellenes csoportnak az egyik hangadója, amely a „társadalmi önvédelmi bizottság, /kor/ céggel működik. a der spiegel című nyugatnémet hetilap készségesen michnik rendelkezésére bocsátotta hasábjait.

a nyugatnémet lapban michnik felveti a Lemp szerepének kérdését a lengyel társadalomban, és szemmel láthatóan nincs inyére az, hogy a kommunisták pártja, sorainak összeforrottságát megerősítve, az ország szocialista fejlődésének vezető és irányító ereje marad.

a pravda rámutat, hogy ennek a szakadárnak a forgatókönyve szerint az államhatalom lengyelországban csupán a „partner szerepében, léphet fel. azoknak az erőknél a partnereként, amelyek éppen e hatalom megingatására törekednek. michnik forgatókönyve a lengyel társadalomnak azt ajánlja, hogy ne az ország alkotmányának alapján folytassa fejlődését, hanem valamiféle „kompromisszum, keretei között. ennek lényege az lenne, hogy lemondanak a szocialista vívmányokról.

Nun

11. 10

érthető - hangsúlyozza a pravda -, hogy a lengyel népköztársaság dolgozói, akik önként választották a szocialista utat, nem szándékoznak követni az ilyen uszító „tanácsokat,,. éppen ez nem tetszik michniknek és azoknak, akik mögötte állnak.

ki/jp mj kd

10.17 080181 1867

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

rövid hírek

afganisztán: kiállítás

kabul, 1981. január 8. /taszsz/ - az afgán főváros nemzeti múzeumában „bakhtar,, elnevezéssel kiállítás nyílt, amely bemutatja afganisztán történelmét, és a szovjet régészekkel közösen végzett ásatásokon talált leleteket. a kiállítás megnyitóján jelen volt szultan ali kestmand, a forradalmi tanács elnökhelyettese, miniszterelnök-helyettes, más párt- és állami vezetők.

kanada: baleset

québec, 1981. január 8. /upi/ - hét halálos áldozata volt egyetlen autóbalesetnek a kanadai québec tartomány beaupre városában. a hét hölgy síturára utazott egy kis minibuszon, amikor járműük összeütközött egy vontatóval. /szerdán

szovjetunió - időjárás

moszkva, 1981. január 8. /mti/ - nagy késéssel megérkezett az igazi tél moszkvába: a keddi egésznapos havazás után vastag hótakaró borítja a várost, s csütörtökre virradóra éjjel 20-22 fokos, csütörtökön pedig - ragyogó napsütésben - 13-15 fokos hideget mutattak a hőmérők. a meteorológusok szerint azonban a hideghullám nem lesz tartós, egy-két napon belül az európai területeken mindenütt enyhülés várható, sőt a baltikumban máris csak 3-5 fokos fagy van. keletebbre, az ural térségében tartja magát a mínusz 13-15 fokos hideg, a közép-ázsiai köztársaságokban azonban szinte tavasziasan meleg az idő: plusz 10-15 fok a hőmérséklet.

Nun

11. 10

l
kül

- 20 -

1981.01.08.

London, 1981. január 8. /mti/ - London térségében adták fel azt a levélbombát Margaret Thatcher brit miniszterelnöknek, amit „elfogtak”, a Victoria pályaudvar melletti elosztóban. Egyelőre csupán ennyi vált ismeretessé a kormányfő ellen tervezett merényletből. A Scotland Yard robbanóanyag-szakértői szerint a készülék súlyos sérülést okozhatott volna. Nyomatékosan fokozott éberségre szólították fel a lakosságot. A vezető politikusoknak címzett postai küldeményeket mindig különös gonddal vizsgálják át a postán, így a Thatcher asszonynak címzett csomag is azonnal gyanút keltett.

kzs mj kd

10.44 080181 1988

--

sk0024 4 230 mtik1024

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai ks0019 mtik1009 számú - közel-keleti körkép - III. /1. rész/
arab egység és gazdaságosság - című hírünk 2. bekezdésének 5.
sorában az évszám helyesen:

...segélyeket. az 1978 novemberi bagdadi...

im
11.58 080181 0356

--

sk0025 4 230 mtik1025

nato-nszk /1. rész/

Bonn, 1981. január 8. /mti/ - a nyugatnémet kormány erőfeszítéseket tesz a hivatalba lépő Ronald Reagan meggyőzésére, hogy az NSZK változatlanul kitart a NATO 1979 decemberi fegyverkezési döntésének végrehajtása mellett.

ll

kül

- 21 -

1981.01.08.

a Marokkóban tartózkodó Schmidt kancellár távollétében - mint már jelentettük - Hans-Dietrich Genscher külügyminiszter és Hans Apel hadügyminiszter a kabinet szokásos heti ülésén arra szólította fel minisztertársait, hogy kijelentéseikkel és magatartásukkal „ne hagyjanak kétséget az amerikai rakétafegyverekkel kapcsolatos brüsszeli döntés változatlan érvényessége felől”. A tulnyomórészt az NSZK területére telepítendő középhatótávolságú fegyverek gyártásával és állomásoztatásával kapcsolatos határozatok az NSZK kormánypolitikájának részét képezik - jelentette ki Genscher. Nagy nyomatékkal biztosította támogatásáról Apel hadügyminisztert, akinek „a nyilvánosság előtt, képviselnie kell a NATO-álláspontot.

Bonni politikai megfigyelők a szokatlanul erőteljes akció időzítését két körülményre vezetik vissza. Egyrészt az NSZK politikai közvéleményében hónapok óta vita van arról, milyen káros következményekkel járhat a további fegyverkezési program végrehajtása a közép-európai légkörre, a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatoknak és főként a két német állam viszonyának alakulására. Másrészt a kormányon levő szociáldemokrata párt tagságának és parlamenti képviselőinek jelentős része megkérdőjelezi a NATO-döntés jelenlegi értelmét. Feltűnést keltett Carsten Voigtnek, az SPD egyik külpolitikai szóvivőjének hétvégi interjúja, amelyben a képviselő a NATO-döntés felülvizsgálását követelte. Voigt arra hivatkozott, hogy az amerikai törvényhozás - a januárban hivatalba lépő Reagan-kormányval egyetértésben - elzárkózik a Salt-II szerződés ratifikálása előtt. Az SPD viszont még 1979-es kongresszusán a ratifikálást a NATO-határozat támogatásának előfeltételeként szabta meg. Voigt ezért arra szólította fel a bonni vezetőket, hogy nyissanak újból vitát a középhatótávolságú fegyverzetek kérdéseiről és akadályozzák meg az automatizmust a fegyverkezésben. /folyt./

or/im ng

12.14 080181 2151

--

sk0026 4 230 mtik1026

nato-nszk /2. rész/

A szociáldemokrácia balszárnyának fellépése aggodalmat keltett mind a párt jobbszárnyán, mind a koalíciós partner szabaddemokraták körében. Genscher, az FDP elnöke, a kormány alkancellárja kabinetbeli fellépésével akarta elejét venni a további vitának, amely nézete szerint megerősítheti az NSZK megbízhatóságával szemben táplált washingtoni kételyeket. Genscher szerint az NSZK számára létfontosságú, hogy megnyerje az új amerikai kormány bizalmát és a

ll

nato-n belül megőrizze a legfontosabb európai szövetségesnek kijáró pozíciót. bonni jólétesült források szerint schmidt kancellár osztja külügyminisztere véleményét, de nem akar személyesen szembefordulni saját pártja másként gondolkodó részével. ezért egyfajta munkamegosztás keretében az atlanti érdekek őrének szerepét egy rövid időre átengedte genschernak és apel hadügyminiszternek, akit szintén az spd konzervatív szárnyához sorolnak.

or/im ng

12.16 080181 0946

--

sk0027 4 230 mtik1027

magyarázzák a pert

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. január 8. /mti/ - jang hsziu-feng, a kínai országos népi gyűlés törvényhozási bizottságának helyettes igazgatója szerint a „lin piao és a csiang csing ellenforradalmi klikk,„ tiz fővádlottjának pere példa arra, hogy miként kell különbséget tenni a vezetés hibái és a tiz fővádlottnak a kulturális forradalom idején elkövetett bünei között.

a zsenmin zsipao csütörtöki számában közölt cikkében a kínai jogász kísérletet tesz arra, hogy megmagyarázza, miért bűnösök a tizek perének fővádlottjai és miért nem bűnösök azok a vezetők, akiket nem állítottak bíróság elé. ennek megfelelően a tizek perének vádlottainak büneit a nép és az ellenség közötti, azaz antagonisztikus ellentmondásnak - a kínai pártvezetés által a kulturális forradalom alatt elkövetett hibákat pedig népen belüli, azaz nem antagonisztikus ellentmondásnak minősíti. az utóbbi, - mutat rá - nem tartozik az igazságügyi szervek hatáskörébe. ugyanakkor elismeri, hogy nagyon nehéz különbséget tenni a lin piao - csiang csing klikk bünei és a párt politikai vonalában elkövetett hibák között.

ennek a megállapításnak illusztrálására hozza fel érvként, hogy ugymond nem szabad egy kalap alá venni azt, hogy csiang csing és mások 1966 augusztusában renegáltak, ellenséges ügynököknek és ellenforradalmárnak nevezték liu sao-csi államelnököt és azt, hogy a kínai kommunista párt központi bizottsága 1968 októberében hozott határozatában renegáltak, árulónak és sztrájk törőnek minősítette liu sao-csit. a jogász szerint a párdöntés nem minősíthető bűnnek, mert alapja „téves megítélés, elfogultság és meggondolatlanág,„ volt a

ce

pártvezetés részéről. természetesen, - teszi hozzá - vannak példák arra is, hogy a pártvezetés hibái és a lin piao - csiang csing klikk bünei olyannyira összefonódnak, hogy nem lehet megkülönböztetni őket egymástól. az ilyen problémákat azonban teljes mértékben kiiktatták a tizek peréből, ami lehetetlenné tette csiang csing és társai számára, hogy rokonítsák saját büneiket a pártvezetés hibáival és ezáltal megkíséreljék csökkenteni felelősségüket - írja a kínai jogász.

éb/jp ai bj

12.50 080181 2187

--

sk0028 4 230 mtik1028

Laosz - parlament

hanoi, 1981. január 8. /mti/ - laosz elmúlt öt éves gazdasági és politikai fejlődését, a kormány tevékenységét vitatja meg az ország parlamentje és a tanácskozás napirendjén az első öt éves terv is szerepel.

szufanuvong államfő megnyitó beszédében azt hangoztatta, hogy „az elmúlt öt év során a laoszi népi demokratikus köztársaság a szocialista vietnammal és a kambodzsai népköztársasággal együtt a szocialista közösség szilárd tagjává vált,„ az államfő hangoztatta, hogy az ország fejlődésének igénye új tempót és új tervet követel meg, s szükségessé teszi, hogy növekedjék a legfelső népi gyűlés felelőssége is.

ezt követően kaysone phomvihane, a laoszi forradalmi néppárt főtitkára, kormányfő terjesztett elő beszámolót a kormány tevékenységéről. a parlamenti ülészakot megelőzően a beszámolót meghallgatta és megvitatta a laoszi kormány, s egyben megtárgyalta az ország első, 1981-85-ös öt éves tervét is.

a korábban nyilvánosságra hozott terv a laoszi forradalmi néppárt 1979. december 7-1 határozatára épül és széles körű erőfeszítéseket szorgalmaz a gazdasági elmaradottság felszámolására, a gazdasági infrastruktúra kiszélesítésére és megerősítésére, a termelés ütemének meggyorsítására az életszínvonal javítása és a hatékony nemzetvédelem biztosítása érdekében. a terv fő céljai: a bruttó társadalmi termék 65-68 százalékos, a hazai forrásokból származó nemzeti jövedelem 38-40 százalékos növelése 1980-hoz képest. a mezőgazdasági termelés 23-24 százalékos emelése, az ipari

ce

termelés megkésztetése, az írástudatlanság felszámolása 1983-ra, az általános iskolai oktatás országos kiterjesztése 1985-re. a terv kiemelt célként kezeli a közutak építését és javítását, a szállítás növelését is.

zi/dj ai

12.52 080181 1769

..-

sk0029 4 230 mtik1029

kulturális hírek

római istennő

istanbul, 1981.január 8./mti/ap/ - török archeológusok a szíriai határ közelében, a délkelet-törökországi gaziantep tartományban felbecsülhetetlen értékű régészeti leletre bukkantak: kybelé római istennő 2. századi márványszobrára. a rómaiak az i.e. 2. századtól fél ezredéven át uralkodtak a mai kis-ázsiaiában és ekkor terjedt el a barbár kybelé, a „nagy anyaistennő”, /magna mater/ kultusza magában Rómában is. a termékenység istennőjének tekintették. a most felszínre került 40x90 centiméteres szobor értékét növeli, hogy ritka márványfajtából készült, amelyet a földközi-tenger kontinentális talapzatából bányásztak ki.

mammut csontváz

peking, 1981.január 8./ap/uj kina/ - kina eddigi legnagyobb mammut csontvázára bukkantak szénbányászok belső-mongólia kínai tartományban. tudósok szerint a szőrös őselefánt 5 méter magas lehetett, egy lábszára térdtől a lábfejig 1,2 méter, agyara pedig 3 méter hosszú volt. az első becslések szerint a csontváz jóval nagyobb, mint amelyet 1973-ban az ugyancsak kínai hejlungcsiang tartományban találtak. a bányászok napvilágra hoztak még egy másik mammut csontvázat és két szőrös orrszarvu maradványait is.

beethoven az élen

London, 1981.január 8./mti/ap/ - 29. éve megszakítás nélkül beethoven szimfóniái állnak az első helyen London hangversenytermeinek műsorán. az elmúlt esztendőben kerek 50 alkalommal csendültek fel Londoni hangversenyeken. a második helyen mozart állott 39 műsor-szerepléssel, a harmadik helyen pedig - meglepetésre - a nyugat-európában reneszánszát élő mahler, akinek szimfóniáit 22 hangversenyen hallhatták az angol főváros zenerajongói.

Al

pavarotti

London, 1980.január 8./mti/ap/ - Lemondta január 15-re a Londoni Covent Gardenban tervezett fellépését Verdi álarcosbáljának felújításán Luciano Pavarotti, a világhírű olasz tenorista, mert New Yorkban élő édesapja súlyosan megbetegedett és műtétnek veti alá magát. Pavarotti még hét álarcosbál előadásra szerződött a Covent Gardenba - ezeket az előadásokat megtartják. a január 15-i felújításra minden jegy előre elkelt - esetenként 27 font sterlinges áron, de jegyüzérek könnyen 100 font sterlinget is kaptak egy jegyért.

... bs bj

12.55 080181 2240

..-

sk0030 4 230 mtik1030 /embargó bp. 16.00-ig /

szovjet antarktisz-kutatás - 25 év

fazekas Judit, az MTI tudósítója írja:

Moszkva, 1981. január 8./mti/ - Moszkvában csütörtökön megemlékeztek az első szovjet déli-sarki kutatóexpedíció kezdetének 25. évfordulójáról.

A több, mint kétszáz főnyi első szovjet antarktisz-expedíció az Ob dízel-elektromos hajó fedélzetén 1956. január 5-én érte el a hatodik kontinens, partjait. első feladatuk egy állandó település létrehozása volt: több hetes kutatómunkával - amelyet repülőgépek, terepjárók segítettek - találtak rá arra a helyre, ahol felépítették a Mirnij tudományos állomást. az expedíció repülő részlegének másfél hónapra volt szüksége a partvonal teljes felderítéséhez, majd megkezdték a belső területek kutatását, s elsőként repültek el a déli mágneses pólus felett.

napjainkban már hét állandóan működő állomáson dolgoznak a szovjet antarktisz-kutatók. a mind több területre kiterjedő kutatások - meteorológiai és geofizikai, glaciológiai és geológiai, stb- megfigyelések központja a mologyozsnaja tudományos kutató obszervatórium, ahonnan már sztratoszférát vizsgáló rakétákat is

Al

bocsátanak fel. egyre nagyobb jelentőségük a nemzetközi antarktisz-kutatások, amelyekben a szovjet expedíciók tagjai nagy szerepet vállalnak: a déli-sarkvidéken már 12 ország tart fenn kutatóállomásokat.

it/jp ai

13.55 080181 1346

-.-

sk0031 4 230 mtik1032

rágalmak - indiai lap

uj-delhi, 1981. január 8. /taszsz/ - mindinkább szappanbuborékként pattannak szét azok a rágalmak, amelyeket a kínai, a pakisztáni és egyes nyugati tömegtájékoztatói eszközök szórnak az afgán demokratikus köztársaságra - írja a patriot című, befolyásos indiai napilap.

a legutóbbi esetek közül a lap példaként említi meg a muslim című pakisztáni hetilapnak azt a szenzációként közölt híradását, amely szerint abdul rasid arjan afgán miniszterelnök-helyettes, a kormány igazságügyminisztere menedéket kért volna Pakisztánban. ráadásul az „amerika hangja”, rádióállomás a hazugságot tetézve arról tájékoztatta hallgatóit, hogy tudósítója egy pakisztáni faluban még találkozott is az „elmenekült miniszterrel”, a pakisztáni „kacsa”, nyilvánvaló cáfolata volt, hogy röviddel mindezek után abdul rasid arjan nyilatkozott a kabuli televízióban.

az említett tömegtájékoztatói eszközök, rágalmaik és hazugságaik lelepleződése ellenére folytatják hadjáratukat afganisztán ellen. „szemtáncuk mesélik”, „megbízható források jelentik”, formulákkal próbálják hitelesíteni feltételezéseiket, rágalmaikat és hazugságaikat. céljuk, hogy az afganisztán valóságos helyzetét eltorzító híradásokkal elleplezzék közvéleményük előtt az áprilisi forradalommal megindult folyamat haladó jellegét - hangsúlyozza az indiai lap.

ti bj

14.17 080181 1373

cll

-.-

sk0032 4 230 mtik1033

d,urso-ügy - fordulat?

Róma, 1981. január 8. /mti/ - az olaszországi palmi börtönében csütörtökön is folytatódott az alkudozás az igazságügyminisztérium megbízottai és a „vörös brigádok”, terroristák között. az olasz rádió értesülése szerint a tárgyalások „fordulat”, küszöbére vezettek. abból jutott erre a következtetésre, hogy a rács mögött tartott terroristák állítólag nem hagyták helyben a szabadon levő társaik által d,urso főbírára kimondott „halálos ítéletet”,

a tárgyalásba bekapcsolódott a moro-gyilkossággal vádolt corrado alunnin kívül a „vörös brigádok”, régebbi áramlatának egyik vezére, renato curcio is. ez utóbbi ügyvédei révén állítólag megerősítette, hogy bűnösnek tartják ugyan d,urso-t, de nem kívánják kivégzését. mint ismeretes, a terroristák attól tették függővé „ítéletük”, végrehajtását, hogy azt bebörtönzött társaik jóváhagyják-e. a palmi börtönben zajló alkudozásukat hatósági részről azzal indokolják, hogy meg akarják menteni d,urso életét. egyes sajtóorgánumok, mindenekelőtt a kommunista l,unita, viszont felvetették a kérdést: vajon nem valamiféle megengedhetlen kapitulációról van-e szó? a tárgyalással egyidejűleg ugyanis az anconai börtönből szabadon engedtek négy feltételezett terroristát. a lépést azzal indokolták, hogy lejárt az előzetes letartóztatás határideje.

Legfelső politikai szinten folytatódik az egyeztetés arról, miként viselkedjenek a terroristákkal szemben, teljesítsék-e követeléseiket, és ha igen, milyen mértékben. csütörtökön ülést tartott az olasz kormány. az egyik téma a d,urso-ügy volt. a kormány szándékairól szerdán este forlani miniszterelnök tájékoztatta pertini köztársasági elnököt. Lelio Lagorio olasz hadügyminiszter a corriere della serának adott nyilatkozatában elutasította azt az elgondolást, hogy a hadsereget is vegyék igénybe a terrorizmus elleni harcra. azzal érvelt, hogy ha katonai rendszabályokhoz folyamodnának, ezzel elismernék, hogy Olaszországban „polgárháború”, van.

se/dj ng

14.23 080181 2007

cll

-.-

sk0033 4 230 mtik1034

iráni-irak

bagdad/teherán, 1980. január 8. /mti-afp/reuter/upi/- szerdán folytatódott a harcok az iraki-iráni háború két fő frontján, a tényleges katonai helyzetről azonban változatlanul egymásnak ellentmondóak a hírek.

teheráni jelentés szerint ahwaznál az iráni hadsereg légideszant egységei támadást hajtottak végre az iraki állások ellen és összecsapások voltak abadan és gilán-e-gharb körzetében is. a jelentés súlyos iraki veszteségekről szól. az iraki hadvezetés szerdai közleménye szerint susanguernél az iraki erők felszámoltak egy iráni páncélozott dandárt.

bl/gr ng bj

14.46 080181 0610

--

sk0034 2 230 mtik1035

nyugat-berlini válság /1. rész/

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. január 8. /mti/ - tovább mélyül nyugat-berlinben az év végén kirobbant politikai botránysorozat nyomán támadt kormányzati válság. dr. klaus riebschla:ger /spd/ pénzügyi szenátor és wolfgang lüder /fdp/ helyettes polgármester és gazdasági szenátor után csütörtökön lemondott harry ristöck szociáldemokrata építési és lakásügyi szenátor is.

mig lüder és riebschla:ger az eddigi legnagyobb méretű nyugat-berlini pénzügyi botrány, a 115 millió márkás „garski-panama” ügyében vállalt kénytelen-kelletlenül politikai felelősséget, addig ristöck a két másik évvégi botrányban „érdekelte”, közvetlenül. a szenátus évek óta sokat támadott lakáspolitikájának minden korábbinál élesebb kritikája volt az összecsapásokkal tarkított decemberi nyugat-berlini tüntetés-sorozat, amelyben többezren az ellen tiltakoztak ismételtén, hogy házfelújítások ürügyén eltávolítsák őket jelenlegi lakásaikból, miközben a háztulajdonosok korszerűsítés címén többszörösére emelhetik a lakások béreit. a városban 70-80 ezer lakáskeresőt tartanak nyilván, közben pedig legkevesebb 7-10 ezer lakás áll üresen és minden évben több ezer lakást rombolnak le. harry

del

ristöckot ezen túlmenően érintette az un. „lakata-ügy”, is: a szenátor hivatalvezetője, horst lakuta beosztásával összefüggő telekspekulációk anyagi előnyökkel járó részese lett, amire ugyancsak karácsony előtt derült fény.

ristöck lemondása után még kétségesebb, vajon terveinek megfelelően tudja-e megvalósítani a szenátus újjászervezését dietrich stobbe /spd/ kormányzó-polgármester, aki a hét elején személyes politikai sorsát tette fel tétként arra, hogy a kormányátalakítást saját elképzelései alapján hajthassa végre. a koalíciós partnerek - az spd és az fdp - közölték, hogy továbbra is fenn akarják tartani szenátusi együttműködésüket. a szükséges személyi kérdésekben mindkét párt vezetése péntek délután foglal állást: ezek a tanácskozások eldönthetik stobbe politikai jövőjét is. /folyt./

ko/dj ng

15.00 080181 2072

--

sk0035 2 230 mtik1036

nyugat-berlini válság /2. rész/

a nyugat-berlinben is ellenzékben levő cdu most már egyértelműen jelzi: ő szeretne a nyugat-berlini politikai válságból nyertesként kikerülni. richard von weizsa:cker, a nyugat-berlini cdu vezetője, aki egyben a bonni bundestag alelnöke is, a der abend című lapnak adott csütörtöki nyilatkozatában nemcsak azt erősítette meg, hogy a jobboldali kereszténydemokraták „készek átvenni a kormányzati felelősséget”, a városban, hanem közölte: a párt már „nem tartja kizártnak”, a bizalmi kérdés felvetését a parlamentben, sőt új választások kiírását tartja szükségesnek nyugat-berlinben.

a jelenlegi képviselőház mandátuma 1983 tavaszán jár le.

ko/dj ng

15.01 080181 0709

del

--

L
kül

- 30 -

1981.01.08.

sk0036 4 230 mtik1037

tél a balkánon

bukarest, ankara, athén, 1981. január 8. /mti/taszsz/afp/ap/ - az elmúlt napokban sűrű hóeséssel elárasztotta az európai tél a balkán-félsziget nagy részét is.

romániában 10-50 centiméteres hótakaró borítja moldovát, erdélyt, máramarost, a duna-síkságot, a bánát és a körös-vidék legnagyobb részét. a hegyvidéken a hótakaró vastagsága sokhelyütt meghaladja az egy métert, a viharos erejű szél torlaszokat emelt. akadózik a vasuti és a közuti közlekedés. csütörtökre virradóan a csiki-medencében mínusz husz fok alá süllyedt a hőmérő higanyszála.

az elmúlt 40 év legnagyobb hóesése következtében csaknem mindenütt 20 centiméteres hótakaró borítja törökország déli részét. a kemény tél mindnekeelőtt a távolsági autóbuszok forgalmában okoz fennakadásokat. a meteorológiai előrejelzések szerint a közeli napokban a hőmérséklet további csökkenése várható országszerte.

görögországban hótorlaszok és az utakat borító jégpáncél falvak tucatjait vágta el a külvilágtól. athén nemzetközi repülőterét a jeges szélvihar miatt szerda este öt órára lezárták. a viharos északi szél és a hullámverés a szigetek közt közlekedő komphajók százait kárhóztatta arra, hogy a kikötőkben keressenek védelmet. a szokatlanul hideg idő már eddig több halálos áldozatot követelt: egy négy éves gyermek és egy 62 éves nő szenvedett fagyhalált, többekkel pedig szivroham végzett a nyílt utcán. macedoniában és több más tartományban kihirdették a rendkívüli állapotot. sok helyütt bezártak az iskolák. a kemény fagy és a viharos szél nagy kárt tett a citrom- és narancsligetekben.

ti bs bj

15.05 080181 1613

--

sk0037 4 230 mtik1038

törökországi letartóztatások

ankara, 1981. január 8. /reuter/ - a török statáriális hatóságok letartóztatták egy szélsőbaloldali csoportosulás 51 tagját. a csoport számos terrorakciót és egyéb bűncselekményt követett el. így többek között hat gyilkosság - köztük egy rendőr megölése -, több fegyveres rablás és számos robbantás szerepel a terroristák

de

L
kül

- 31 -

1981.01.08.

bünlajtstromán. ankara közelében lévő rejtékhelyükön a karhatalmi szervek nagymennyiségű fegyvert, lőszert és robbanóanyagot találtak és foglaltak le.

a yanki című török hetilap legfrissebb számában azt jelentette, hogy a szeptemberi katonai hatalomátvétel óta a hatóságok mintegy 1200 olyan személyt tartóztattak le, akik feltehetően egy kelet- és délkelet-törökországban tevékenykedő kurd szeparatista szervezet tagjai. a letartóztatottak hamarosan bíróság elé kerülnek.

pc ng

15.16 080181 0857

--

sk0038 4 230 mtik1039

rövid hírek

angol küldöttség

kabul, 1981. január 8. /bakhtar/ - dr. mihrabudin pakhtival, az afgán állami tervezési bizottság első elnökhelyettese fogadta az afgán fővárosban tartózkodó angol parlamenti küldöttséget, s tájékoztatta őket az ország fejlesztési terveiről, gazdasági feladatairól. a brit vendégeket fogadta abdul rasid arjan miniszterelnök-helyettes, igazságügyminiszter is.

savang vatthana

bangkok, 1981. január 8. /ap/reuter/afp/ - a „bangkok world”, című thaiföldi napilap csütörtöki száma egykori laoszi kormányfőkre hivatkozva jelentette, hogy 73 éves korában elhunyt savang vatthana, a trónjáról 1975-ben lemondott laoszi király.

sztrájk

athén, 1981. január 8. /afp/ - hatnapos bérsztrájkot kezdett csütörtökön a görög középiskolák mintegy 30 ezer tanára. az oktatók tavaly decemberben egyszer már beszüntették munkájukat, de a karácsonyi ünnepek miatt felfüggesztették a sztrájkot. a kormány képviselőivel folytatott eredménytelen tárgyalások után hirdették meg újabb sztrájkjukat. a tanárokon kívül csütörtökön 48 órással sztrájkba lépett a társadalombiztosítás mintegy 7500 dolgozója is.

de

L
kül

- 32 -

1981.01.08.

pánik

uj-delhi, 1981. január 8. /upi/ - kigyulladt egy kétemeletes ház az indiai andhra pradesh állambeli vijayawada városában. az épületben tartózkodó mintegy 150 ember pánikszerű menekülés során 7 gyermeket és egy idős asszonyt taposott halálra a lángoló épület szűk lépcsőházában.

ti bj

15.37 080181 1467

-. -

sk0039 4 230 mtik1040

brit belpolitika

London, 1981. január 8. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök és leváltott minisztere, norman st.john-stevas levélváltásával, meg újabb tv-nyilatkozatokkal - legalábbis a felszínen - lezárult a kormány átalakítását követő perpatvar. thatcher asszony órákon belül válaszolt st.john-stevas méltatlankodó levelére és mézes-mázos hangon nyugtatta meg, hogy esze ágában sem volt a kabinet nézeteltéréseinek kiszivárogtatásával vádolni, mint a lapok jó része tette - ezzel viszont közvetve megerősítette, hogy nyomósabb okból, a kormány válságpolitikájának ellenzése miatt váltotta le az alsóház vezérét. eközben nyitva hagyta a kérdést, hogy akkor kiket is gyanúsít a kormány vitáinak szellőztetésével.

a nyilatkozatháborúnak a jelekből ítélve nagyobb volt a füstje, mint a lángja, abban azonban a legtöbb megfigyelő egyetért, hogy a kormány átszervezése nem erősítette meg a kabinet meglazult egységét, inkább még jobban feltárta többrendbeli és egyre növekvő belső ellentéteit.

a kormányt feltétlenül támogató dailly telegraph úgy véli, hogy „minden jó, ha jó a vége,, st.john-stevas emelt fővel távozzon és később talán újra felvirrad karrierjének napja. a the times nem látja ilyen rózsásnak a helyzetet a kormány háza táján. thatcher asszony nyilatkozatát pusztán öngigazolásnak látja és francis pym elmozdításában a hadügy éléről még mélyebb egyenlenségekre következtet. pym nem is titkolta, hogy vonakodott új tisztséget vállalni a kormányban. „pymet - írja a lap - ezért nem lehet a lojalitás megszegésével vádolni, de a csere hatásaként a kormány kevésbé egységesnek látszik, mint ezelőtt - miként st.john-stevas leváltása nyomán thatcher asszony gyengébbnek tűnik, mint eddig.

Lb/dj ng bj

15.43 080181 1754

-. -

kül

- 33 -

1981.01.08.

sk0040 4 230 mtik2011

psuc - carrillo

madrid, 1981. január 8. /mti/ - santiago carrillo, az skp főtitkára az el pais című madridi napilap csütörtöki számában közölt írásában bírálta az egyesült katalán szocialista párt /psuc/ kedden végetért 5. kongresszusán elfogadott határozatot az „eurokommunizmus,, kifejezés elhagyásáról és bejelentette: az skp minden szükséges lépést megtesz annak megváltoztatására.

a spanyol kommunista párt főtitkára hangsúlyozta, hogy a katalán párt 5. kongresszusán elfogadott határozatok nagyarányú eltávolodást jelentenek az skp által jóváhagyott elvi állásfoglalásuktól és azoktól az együttes határozatoktól, amelyeket októberben az skp küldöttsége és a psuc végrehajtó bizottsága fogadott el, sőt „megsértik mindkét párt szervezeti szabályzatát,,.

a psuc 5. kongresszusának határozatai súlyos csapást jelentenek a psuc és az skp hitelére és tekintélyére - mondta carrillo és erőfeszítéseket sürgetett annak biztosítására, hogy a psuc továbbra is „eurokommunista,, párt legyen.

Lh/dj ng

15.50 080181 1035

-. -

sk0041 4 230 mtik1041

kambodzsa-sereika, pol potisták

hanoi, 1981. január 8. /mti/ - phnom penh-i értékelés szerint jelei vannak egyes, a heng samrin-kormányal szemben álló reakciós szervezetek bomlásának. a népi forradalmi tanács rendelete a korábbi tevékenységükkel szakító, és hazatérő pol potista vagy más szervezetekhez tartozó személyekkel szembeni bánásmódról ezt a folyamatot kívánja ösztönözni.

a phnom penh-ben szerdán nyilvánosságra hozott rendelet a nemzeti megbékélés és megbocsátás elveire épül. a hivatalos kambodzsai hírügynökség a rendelethez fűzött kommentárjában a többi között azt hangoztatja, hogy a „nemzeti egység ereje meg fogja hiusítani az országon belüli és kívüli ellenség manővereit,, az spk nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a közelmúltban a sereika reakciós fegyveres szervezet 400 tagja fellázadt thaiföldi bázisán, és felszabadítva a tábor környékére kényszerített 4000 polgári

Al

személyt, hazatért kambodzsába. a hírügynökség utal arra is, hogy nem sokkal korábban 40 pol potista fegyveres szakított eddigi tevékenységével és tért haza thaiföldről.

a kambodzsai hírügynökség összefoglalva közli, hogy „tavaly az ellenséges katonák ezrei tették le a fegyvert és több tízezer polgári személlyel együtt visszatértek hazájukba - a kambodzsai népköztársaságba. ez a kambodzsai forradalommal szemben álló reakciós szervezetek elkerülhetetlen szétbomlásának jele, egyben kudarca a hazatérőket kambodzsza ellen felhasználni akaróknak, a thai vezetésben levő reakciósoknak, kínának és az imperialistáknak. a thaiföldi területre kényszerített katonák és lakosok egyre inkább látják, hogy pol pot, ieng sary, khieu samphan és a „szabad khmerek„ reakciós vezetői árulók, kina kiszolgálói. a „demokratikus kambodzsza„, a khmer nép nemzeti felszabadítási frontja, a mozgalom kambodzsza nemzeti felszabadításáért, a khmer lélek féle elnevezések sem feledtethetik az árulók és banditák igazi természetét.,, /zalai/

zi/im ai
16.02 080181 1964

-.-

sk0042 4 230 mtik1042

trybuna ludu

varsó, 1981. január 8. /mti/ - Lengyelország történetében talán még soha nem volt ennyire szükség a belső nyugalomra, a kedvező társadalmi-politikai légkörre, mint most. csak ilyen légkörben lehet ugyanis folytatni a széleskörű megújulási folyamatot, amelyhez oly sok remény fűződik. ezt hangsúlyozza csütörtöki számában a trybuna ludu, s egyúttal rámutat arra, hogy még mindig vannak olyanok, akik az ellenkező irányban tevékenykednek.

erre mutat az, hogy az elmúlt napokban az ország néhány városában, vidéken anarchisztikus jellegű cselekedetekre került sor. krosnóban, jelenia gorában, wloclawekben, olsztynban, torunban, czestochowában és másutt különféle csoportok úgy próbáltak érvényt szerezni törekvéseiknek, hogy „igyekeztek nyomást gyakorolni az államapparátus helyi szerveire„, „ugy akartak például személyi változtatásokat kikényszeríteni bizonyos vajdasági vezető szervezetben, hogy elfoglaltak különféle középületeket. ez - hangsúlyozza a trybuna ludu - nem más, mint a társadalom rendje és nyugalma ellen irányuló anarchista fellépés. „ez már nem politikai tájékozatlanságból, vagy a felelősségérzet hiányából ered, hanem tudatos cselekvés az államhatalom ellen, illetve annak gyengítése

del

céljából. s az ilyen akciók azoknak a kezére játszanak, akik tartósítani kívánják a konfliktusokat Lengyelország társadalmi és politikai életében.

mint a lemp központi lapja megállapítja, az említett akciók szervezői között ott volt a „szolidaritás„ néhány helyi munkatársa is, akik ilymódon megsértették az új szakszervezet pontosan kidolgozott alapszabályát. az ilyen emberek figyelmen kívül hagyják, hogy nekik, mint a „szolidaritás„ aktivistáinak, éppen a megújulásba vetett reményeket, a társadalmi légkör javítását, a normális munkafeltételek erősítését kellene szolgálniuk - írja a lap.

kn/dj ai bj

16.20 080181 1859

-.-

sk0043 4 230 mtik1043

okp kb vita

róma, 1981. január 8. /mti/ - az olasz kommunista párt központi bizottsága csütörtökön rómaiban folytatta a vitát giorgio napolitanonak a pártélet kérdéseiről szóló előterjesztéséről.

umberto cerroni professzor, a kb tagja, a velencei egyetem tanára egy „új párt„ kialakítását szorgalmazta. megítélése szerint az olasz pártban több energia szunnyad, mint amennyit hasznosítanak belőle. hasonló véleményt vallott angelo oliva is. kijelentette: a kommunisták nem karolhatnak fel kritikátlanul minden új törekvést, csak azért, mert újak. nem minden jó, ami új. az olasz társadalom életében például ujnak számítanak bizonyos „degenerálódási folyamatok„, de ellenük feltétlenül fel kell venni a harcot. „teljes mértékben fel kell használnunk a rendelkezésünkre álló erőket„, - mondta.

marche tartomány titkára, stefanini marcello a tartományi pártbizottságok szerepkörének növelését szorgalmazta. libertini lucio szenátor, a kb tagja azt javasolta, hogy oszlassák fel a megyei és a járási pártbizottságokat és inkább a tartományiakat erősítsék meg. szerinte a párt csak akkor töltheti be hivatását, ha „nem a szokványos sakkablán„, játszik, hanem javaslatot tesz a jövő formálására is.

del

adriana seroni képviselő az okp nemzetközi politikájával, az „eurokommunizmussal”, és a „harmadik uttal”, foglalkozott és megállapította, hogy a pártban nem mindenki ért egyet ezekkel. gyakran megesik, hogy a tagságot kész tények elé állítják - mondta.

se/ve ng

16.46 080181 1507

--

sk0044 4 230 mtik1044

tibeti nyilatkozat

uj-delhi, 1981. január 8. /taszsz/ - a dalai láma képviselője a patriot című indiai lapnak adott nyilatkozatában élesen bírálta a kínai vezetést, mert minden lehető módon akadályozza a tibetiek kulturális fejlődését.

példaként megemlítette, hogy a „kulturális forradalom”, idején kínaiak leromboltak egy kolostort. a kínai hatóságok pénzügyi bírságokkal és egyéb megtorlásokkal fenyegetőzve mindmáig meggyújtották a lerombolt, jelentős kulturtörténeti értékű kolostor újjáépítését. hangsúlyozta azt is, hogy a pekingi vezetésnek a nemzeti kisebbségekkel szemben folytatott sovinszta politikája következtében mind több tibeti kényszerül szülőföldje elhagyására.

az indiai lap a hír kapcsán megállapítja: mindezek a tények azt bizonyítják, hogy a pekingi propagandaszólamok ellenére, a nemzeti kisebbségek - közöttük a tibetiek - helyzete még igen messze van a „felvirágzástól”,.

ti ba bj

16.51 080181 0944

--

sk0045 4 230 mtik1045

karmal - szathe

kabul, 1981. január 8. /taszsz/ - babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke, miniszterelnök, csütörtökön kabulban fogadta ramcsandra szathe indiai külügyi államtitkárt, aki hivatalos baráti látogatáson tartózkodik kabulban.

ti ba pk

17.34 080181 0360

--

sk0046 4 300 mtik1046

marcus aurelius

róma, 1981. január 8. /ap/upi/ - a római capitolium terén marcus aurelius császár „leszállt”, lováról. a napjainkig megmaradt legszebb antik lovasszobor római császárt ábrázoló alakját csütörtökön restaurátorok irányításával és egy daru közreműködésével „lesegítették”, a nyeregből és egy restaurációs műhelybe vitték. a ló néhány hét múlva követi gazdáját.

marcus aurelius mintegy ezernyolcszáz éves bronz lovasszobra róma örökkévalóságának egyik jelképe. a maga nemében páratlan, kétszeres életnagyságu szobor 1532 óta, a michelangelo kialakította capitoliumi téren áll. az időjárás viszontagságai és az egyre nagyobb mértékű levegőszennyezés olyan súlyosan megrongálta a szobrot, hogy feltétlenül szükségessé vált teljes helyreállítása. különösen a ló lábai mentek tönkre és az aranybevonat is majdnem teljesen eltűnt, már csak nyomokban található rajta.

ha hinni lehet a legendáknak, most veszélybe került róma jövője is, hiszen az egyik legrégebbi mondás szerint, ha a marcus aurelius szoborról eltűnik az aranybevonat, róma nincs többé.

a helyreállítás várhatóan két évig tart majd, és nem biztos, hogy marcus aurelius visszatér a campidoglióra. szakemberek ezt attól teszik függővé, hogy a szobor valójában milyen mértékben károsodott és két év múlva mekkora lesz a levegőszennyezés.

pc mp pk

17.43 080181 1359

18⁰² p

--

sk0047 4 300 mtik1047

francois-poncet - afrika /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. január 8. /mti/ - elefántcsontpartra utazott szerdán jean francois-poncet francia külügyminiszter. hivatalba lépése óta először keresi fel a volt francianyelvű afrikai országok egyikét. megbeszéléseket folytat felix houphouet-boigny elnökkel és elnököl a nyugat- és közép-afrika 21 országában működő francia nagykövetek értekezletén.

a régebben tervbe vett utazásnak különös időszerűséget adnak a csádi események. párizsi megfigyelők többek között a nyugatbarát francianyelvű afrikai országok aggályaival magyarázzák az iparügyi miniszter szerdai közleményét: robert galley anélkül, hogy kétségbe vonta vagy felmondta volna az elf-aquitaine állami kőolajvállalat által libiával aláírt kőolajkutatói szerződést, elhatárolta magát ettől a megállapodástól. a francia fővárosban kevés hitelt talált az a feltevés, hogy az állami vállalat vezetője a kormány tájékoztatása nélkül járt volna el, amikor megkötötte a szerződést. általános vélemény, hogy párizs ezzel a közleménnyel el akarta oszlatni azt a benyomást afrikai szövetségesei között, hogy hallgatólagos megállapodás áll fenn közte és tripoli között csád ügyében. mint ismeretes, a francia-libiai szerződést a libiai-csádi egyesülési terv bejelentésével egyidőben írták alá.

francois-poncet afrikai megbeszélésein előreláthatólag párizs utóbbi hetekben hangoztatott álláspontját fogja ismertetni:

1. franciaország, miután ilyen „kérés”, nem hangzott el egyetlen afrikai ország részéről sem, nem tervez katonai beavatkozást;

2. párizs csádra vonatkozóan az 1979-es lagosi értekezlet határozatait tekinti bármilyen diplomáciai akció alapjának, és elsősorban az érdekelt afrikai országoknak kell fellépniük, hogy nyomást gyakoroljanak libiára. /a n,djamenai hatóságok viszont, mint ismeretes, úgy értékelik, hogy a polgárháború körülményei között kötött lagosi megállapodások már nem mérvadóak a polgárháború befejezése után/.

3. párizs kész segítséget nyújtani a szóban forgó afrikai országok ösztönzésére afrikai értekezleteken születő esetleges döntések megvalósításához. /folyt/

bd/ve mp pk

17.53 080181 2191

18²² hr

--

sk0048 4 230 mtik1048

pfsz-jordánia /1.rész/

böcz sándor az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. január 8. /mti/ - a jordániai-palesztin vegyesbizottság kedd óta tartó ammani tanácskozása óhatatlanul ráirányította a figyelmet a palesztin ellenállási mozgalom belső vitáira, mind nehezebben leplezhető megosztottságára.

mint emlékeztetés, a camp david-i megállapodásokat elutasító bagdadi arab csucsértekezlet /1978/ azzal a korlátozott feladattal hozta létre a vegyesbizottságot, hogy gondoskodjék a ciszjordániai és a gazai palesztinok részére megszavazott anyagi támogatás ésszerű felhasználásáról, a körülmények módosulása folytán azonban a jordániai-palesztin politikai párbeszéd egyedüli fórumává lépett elő.

ezt az értekelést támasztja alá, hogy a múlt év novemberében megtartott ammani arab csucs bojkottálói közül elsőként a palesztinai felszabadítási szervezet képviselői vették fel a kapcsolatot a jordániai rezsimmel. a palesztin küldöttség összetétele viszont elárulja, hogy csupán a pfsz mérsékeltek mondott szárnya /az el-fatah és az irakhoz közelálló arab felszabadítási front/ ragaszkodik a párbeszéd folytatásához, míg az ugynevezett radikális szervezetek /a népi front palesztina felszabadításáért-főparancsnokság, a demokratikus front palesztina felszabadításáért és az el-szaika/ kiváltak a bizottságból és megszakítottak minden kapcsolatot az irak irán elleni háboruját nyíltan támogató jordániával.

abdel mohsen abu majzer, a pfsz végrehajtó bizottságának tagja, a vegyesbizottsági tárgyalások egyik résztvevője azzal indokolta a jordániai-palesztin párbeszéd folytatásának szükségességét, hogy nem szabad átengedni a terepet a pfsz-en kívüli, a hasemita királysággal kollaboráló elemeknek, mert ez óhatatlanul egy olyan camp david típusu egyezséghez vezetne, amelynek a vesztese, áldozata, maga a pfsz lenne. khalil al-vazir, /abu dzsihad/, az el-fatah főparancsnok-helyettese, az ammanban tárgyaló palesztin küldöttség másik tagja viszont egy beiruti nyilatkozatában azt bizonygatta, hogy a jordániai-palesztin vegyesbizottság nem lépi túl a bagdadban meghatározott kereteket, azaz a gazdasági támogatás kérdésére korlátozza tevékenységét. /folyt./

bz/zsa pl pk

17.57 080181 2208

18¹⁴ hr

--

sk0049 4 230 mtik1049

pfsz-jordánia /2.rész/

a pfsz mérsékelt szárnya nem csak a radikálisok ellenzését hagyja figyelmen kívül, hanem attól is eltekint, hogy az utóbbi hónapokban veszedelmesen megromlott szíria és jordánia viszonya. mindezekre az ellentmondásokra olyan időszakban derült fény, amikor mind az új amerikai kormányzat, mind az izraeli munkapárt nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy a palesztin kérdésben jordániát tekinti elfogadható tárgyalópartnerének. huszein király több ízben is elutasította azt a feltételezést, hogy a pfsz jogainak kisajátítására törekednek.

a jordániai-palesztin dialógus bírálói attól tartanak, hogy a camp david-i megállapodások módosításával vagy anélkül a pfsz-t is bekapcsolják a washingtonból irányított különalku folyamatába. más vélemények szerint jasszer arafat, a pfsz elnöke el akarja kerülni az arabközi konfliktusok elmélyülését, s nem kíván becsapni egyetlen aijtót sem a palesztin törekvesek érvényesítése előtt.

bs/zsa pl pk

18.00 080181 0980

--

sk0050 4 300 mtik1050

francois-poncet - afrika /2.rész/

a külügyminiszter houphouet-boignyval folytatandó megbeszélésein a francia nyelvű afrikai országok hangulatát mérheti fel. az elefántcsontparttal való kapcsolatok - bár hivatalosan mindkét részről tagadják ezt - kényes szakaszhoz érkeztek. az ország vezetői úgy érzik, hogy kevesebb támogatást kapnak afrikai kérdésekben és gazdasági problémáikban - a kakaó-árfolyam rögzítésében például - , mint eddig. bokassa közép-afrikai excsászárt 1979 őszén csak párizs nyomására fogadta be abidjan, és a francia sajtóban a héten megjelent hírek szerint a bokassa ellen banguiban távollétében kimondott halálos ítélet után az abidjani hatóságok éppenséggel enyhítették a „vendég” őrizetét. ez - tekintettel bokassa giscard d'estaing elleni vádjaira - párizs szemében nem tulságosan barátságos lépés.

francois-poncet abidjanból luandába utazik. a látogatás a francia-angolai viszony normalizálását jelzi. a két ország 1978 novemberében cserélt nagykövetet, és ez a qual d,orsay vezetőjének

18 33
hr

első látogatása luandában. a francia diplomácia egyébként fokozza tevékenységét a portugál és angol nyelvű afrikai országok felé. a dos santos elnökkel és a többi angolai vezetővel folytatandó tárgyalások egyik fontos témája a namibiai kérdés lesz. párizs támogatja az ensz rendezési tervét, és az utóbbi időben bizonyos távolságot tart dél-afrikával szemben. /folyt./

bd/zsa mp pk

18.09 080181 1420

--

sk0051 4 230 mtik1051

salvador - összefoglaló

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981. január 8. /mti/ - folyamatos harci cselekmények közepette folyik salvadorban az általános sztrájk előkészítése. a farabundo marti nemzeti felszabadítási front vezetésével általános katonai, politikai és diplomáciai offenzíva van kibontakozóban. a front hivatalos rádióadója újabb mozgósító felhívásokat intézett a juntával szembenálló politikai és társadalmi erőkhöz a demokratikus rend megteremtéséért folyó küzdelemben való részvételért.

az emberi jogok salvadori bizottságának szerdai közleménye szerint az elmúlt egy hónapban hétszázkilencvenöt személy halt meg salvadorban a jobboldali terrorhullám következtében.

a junta bírósági eljárást készít elő volt tagja, adolfo majano ezredes ellen, akit a múlt év végén zártak ki a hivatalos vezető testületből. majano visszautasította a számára felkínált katonai attaséi beosztást, és illegálitásban vonult. a prensa latina hírügynökség szerda esti jelentése szerint salvadori területen tartózkodik.

fp/zsa pl pk

18.19 080181 1075

sk0052 4 230 mtik1052

rövid hírek

micotakis szófiában

szófia, 1981. január 8. /mti/ - konsztantin micotakisz görög külügyminiszter bolgár kollegája, petr mladenov meghívására csütörtökön baráti látogatásra bulgáriába érkezett. a magasrangú vendéget a szófiai repülőtéren petr mladenov és más bolgár vezetők fogadták.

szuzuki zenko manilában

manila, 1981. január 8. /upi/ - szuzuki zenko japán miniszterelnök csütörtökön a fülöp-szigetekre, ázsiai körútjának első állomására érkezett. a nap folyamán szuzuki zenko manilában találkozott ferdinand marcos köztársasági elnökkel.

tűz

köln, 1981. január 8. /upi/ - csütörtök hajnalban tűz martalékává vált a kölni egyetem négy előadóterme. az épületben több milliós kár keletkezett. a hatóságok gyújtogatásra gyanakszanak.

sl pl pk

18.36 080181 0803

--

sk0053 2 230 mtik1053

namibia-konferencia - nujoma /1.rész./

kurucz jános, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

genf, 1980. január 8. /mti/ - a genfi namibia-konferencia második napján, csütörtökön, zárt ajtók mögött megkezdődött az érdemi munka. a majdani tüzszünetet ellenőrző ensz-erők feladatkörének megvitatásáról tanácskoztak. ezt megelőzően nyilvános plenáris ülésen a dél-afrikai kormányzat küldöttségének képviselői kieroszakolták azt, hogy az ensz által törvénytelennek tekintett „belső rendezésben”, részt vett pártok úgy szerepeljenek, mint a swapo felszabadítási szervezet tárgyalópartnerei.

197hp

kurt waldheim, az ensz főtitkára, a plenáris ülésen - láthatóan a dél-afrikai küldöttségnek címezve szavait - ismételtén értesre adta, hogy a világszervezet a jelen konferencia összehívásáról hozott határozatában félreérthetetlenül a pretoriai kormányzatot jelölte meg a swapo egyetlen tárgyalópartnerének. időközben azonban a dél-afrikai rendszer vezetői önhatalmulag az ugynevezett belső pártokból állítottak össze egy küldöttséget, élén - taktikai megfontolásból - danie hough-al, namibia dél-afrikai főkormányzójával. a presztizsjellegű nyilvános bemutatkozás elsősorban arra szolgált, hogy a pretoriai kormány a megegyezéssel határozottan szembeszálló ellenzéke előtt mentse tekintélyét, és majdan azt a látszatot kelthesse: a swapo-val szemben nem dél-afrika, hanem a „belső pártok”, szenvedték el a vereséget. waldheim és a swapo a konferencia sikere érdekében adott teret a dél-afrikai manővernek, tartva attól, hogy pretoria azonnal ürügyet talál a tárgyalások megszakítására.

sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet elnöke csütörtökön az mti kiküldött tudósítójának adott nyilatkozatában leszögezte: a swapo-nak csakis a namibiát gyarmatosító hatalom, azaz a dél-afrikai köztársaság képviselőivel van tárgyalnivalója. nujoma hangsúlyozta, hogy „a swapo elvben már elfogadta a tüzszünet végrehajtásának megkezdését, és végleges igent mond rá, ha a pretoriai kormány is ekképpen cselekszik”, „a swapo elnöke bizakodva jelentette ki, hogy „namibia még 1981-ben függetlenné válik”, „mozgalmam komoly szándékkal jött genfbe, és komoly vitákön szeretne résztvenni - tette hozzá sam nujoma. /folyt./

ku/zsa pl pk

19.21 080181 2247

--

sk0054 4 230 mtik1054

indiai kp

uj-delhi, 1981. január 8. /taszsz/ - radzsvesvara rao, az indiai kommunista párt országos tanácsának főtitkára, csütörtökön uj-delhiben sajtóértekezleten összegezte az országos tanács központi végrehajtó bizottsága ülésének munkáját. a közelmúltban tartott kétnapos ülésen megvitatották az ország kül-és belpolitikájának fontos kérdéseit.

radzsvesvara rao hangsúlyozta, hogy leonyid brezsnyev indiai látogatása történelmi jelentőségű esemény volt, fontos mérföldkő a két ország baráti kapcsolatainak fejlődésében. rámutatott, hogy a

197hp

Látogatás, a közös szovjet-indiai nyilatkozat, az aláírt kétoldalú szerződések megerősítették azoknak az erőknek a helyzetét, amelyek az imperializmus ellen, az el nem kötelezettek eszméiért harcolnak, kiállnak a szovjetunió és a többi békeszerető országgal fenntartott baráti kapcsolatok mellett.

az ülésen nagy elismeréssel szóltak az afgán nép által az elmúlt évben elért eredményekről. Kiemelték, hogy az afgán forradalmi kormánynak sikerült egyesítenie az ország demokratikus erőit, sikerült meghiusítania az egyesült államok, pakisztán és kína által szőtt intervenciós terveket.

az ország belpolitikai helyzetét elemezve az indiai kommunista vezető elmondta, hogy a lakosság különféle rétegei fokozzák harcukat az árak emelkedése, a munkanélküliség ellen, egyenlő jogokat követelnek a nők számára, fellépnek a bérek emeléséért, az agrárreform gyakorlati megvalósításáért. az ikp és a baloldal többi pártja támogatja és a jövőben is támogatni fogja az indiai nemzeti kongresszus /i/ kormányának politikáját, amikor az az ország nemzeti érdekeiért cselekszik - hangoztatta sajtóértékelésén radzsésvara rao.

ur pl pk

19.32 080181 1698

..-

sk0055 4 300 mtik1055

egk-bizottság

brüsszel, 1981. január 8. /mti-dpa/ap/ - elosztották a közös piac gépezetét irányító európai közösségek bizottságának tisztségeit a 13 bizottsági tag között. gaston thorn, a bizottság új luxemburgi elnöke ismertette csütörtökön a listát, amely három napig tartó kemény alkudozások árán született meg. az egyes bizottsági tagok a tagországok valamelyikét képviselik a fontos vezető szervben, s minden kormány azon igyekszik, hogy képviselője az illető ország számára fontos területen kapjon hatáskört.

thatcher brit kormányfő például személyesen telefonált thornnak és kérte őt, hogy ne csökkentse a költségvetési ügyekkel eddig megbízott christopher tugendhat brit bizottsági tag hatáskörét.

az elkövetkező négy évben a közös piaci főbizottságnak nagy problémákkal kell majd szembenéznie: a súlyos gazdasági helyzet, az energiaválság, a pénzügyi nehézségek, és nem utolsósorban a

no^shr

mezőgazdasági rendtartás reformja, a költségvetés agrártámogatásra fordított hányadának jelentős csökkentése céljából - mind-mind megoldást vár.

a 13 tagú bizottságnak a most csatlakozott görögország képviselője mellett öt új tagja van. thorn, a bizottság elnöke egyben a jogi és kulturális ügyeket is ellenőrzi. a francia francois-xavier ortoli a gazdaságpolitikát, a pénzügyi-, hitel- és beruházási politikát ellenőrzi majd. a nyugatnémet wilhelm haferkamp a külkapcsolatok felelőse, a dán finn gundelach pedig a mezőgazdasági és halászati ügyeké. az olasz lorenzo natali a spanyol és portugál csatlakozási tárgyalásokat vezeti és a földközi tengermenti társult országokkal való kapcsolatokért, valamint a közösség tájékoztatási ügyeiért felelős. a francia claude cheysson a fejlődő országokhoz fűződő kapcsolatokért, az olasz antonio giolitti a területfejlesztési ügyekért, a belga étienne davignon az ipar- és energia politikáért, a tudományos kutatásért, valamint az atomenergiaiparért, a brit christopher tugendhat a költségvetési ügyekért, az ír michael o'kennedy a személyzeti ügyekért, a brit ivor richard a szociális ügyekért, az oktatás és szakmai képzés ügyeiért, a holland franciscus andriesser az európai parlamenthez fűződő kapcsolatokért és a közösségen belüli konkurrenciaviszonyokért, a nyugatnémet karl-heinz narjes a környezetvédelemért, a fogyasztók védelméért, a nukleáris biztonságért, az ipari átszervezésekért, s végül a görög georgiosz kontogiorgisz a közlekedésért és az idegelforgalomért felelős.

pc mp pk

19.36 080181 2470

..-

sk0056 4 300 mtik1056

korzikai éhségstrájk

párizs, 1981. január 8. /mti/ - a francia állambiztonsági bíróság ellenőrző tanácsa pénteken elutasította az éhségstrájkot folytató korzikai foglyok szabadonbocsátására vonatkozó javaslatot. a vádlottaknak, akik a sziget önkormányzatáért harcoló mozgalomhoz tartoznak, a börtönben kell bevárniuk perük január 14-i tárgyalását.

20¹⁴hr

a fresnes-i börtönben fogva tartott nyolc korzikai közül hat 57 napja folytat éhségstrájkot. korzikán és franciaországban egyre szélesedik a szabadonbocsátásukat sürgető mozgalom. a börtönorvos jelentése szerint azonban a hat fogoly egészségi állapota „nem teszi szükségessé”, szabadlábra helyezésüket, és e jelentés alapján döntött az ellenőrző tanács.

bd mp pk

19.48 080181 0742

--

sk0057 4 230 mtik1057

namibia-konferencia - nujoma /2.rész./

az ensz rendezési terv tulajdonképpeni értelmi szerzői, a biztonsági tanács öt nyugati tagállama /egyesült államok, kanada, franciaország, nagy-britannia és az nszk/ mindenképpent azért sürgeti a pretoriai kormányt, hogy járuljon hozzá a tüzszünethez, mert heteken belül sor kerül a biztonsági tanácsban a dél-afrika ellen foganatosítandó gazdasági szankciók elrendelésének ügye. a nyugati hatalmak, mint eddig is, mindenképpen el akarják kerülni, hogy akadályok gördüljenek a dél-afrikához fűződő új gazdasági kapcsolataik elé. ugyanakkor egyre kényelmetlenebbnek érzik a szankciók elrendelésének megvétőzésát, tekintettel arra, hogy az ensz-tagállamok elsöprő többsége hathatósan meg szeretné büntetni a dél-afrikai rendszert, annak faji megkülönböztetési politikája, és namibia törvénytelen megszállása miatt. ez azonban csak úgy képzelhető el, ha pretória fő gazdasági partnerei, éppen a namibiai rendezésben előtérben álló öt nyugati ország, hajlandók igazi szankciókat foganatosítani.

a konferencia többnyire kétoldalu konzultációkból áll, kissé emlékeztetve a tavalyelőtti genfi namibia-konferenciára, ahol az ensz tisztviselőinek ingázniok kellett a tárgyalóterem között, ugyanis a dél-afrikai küldöttek látni sem akarták az általuk „terroristáknak”, nevezett swapo-vezetőket. bár jelképes dolog, de már az is előrelépés, hogy a plenáris üléseken, a megfontoltan összeállított ülésrend jóvoltából, az u-alaku tárgyalóasztalnál, tisztas távolságból ugyan, de szemtől szembe nézhetnek a a fronton még most is egymással küzdő erők képviselői. ezen a tényen még az sem változtat, hogy a pretoriai delegátusok tüntetőleg a namibiai „belső pártok”, képviselői mögé ültek, hangsúlyozni akarván „megfigyelői minőségüket”,.

ku/zsa pk

20.04 080181 1801

20th hp

--

sk0058 4 230 mtik1059

jagielski - szabad szombat

varsó, 1980. január 8. /mti/ - Lengyelországban vita folyik a szabad szombatok száma növelésének lehetőségéről. e kérdésről nyilatkozott mieczyslaw jagielski miniszterelnök-helyettes a lengyel televízióknak, rámutatva arra, hogy az ország jelenlegi gazdasági helyzete aligha teszi lehetővé az összes szombat szabaddá tételét. jagielski megismételte a kormány korábbi javaslatát, hogy vagy tegyenek minden szombatot szabaddá úgy, hogy egyidejűleg napi fél órával meghosszabbítják a munkaidőt, vagy minden második szombat legyen pihenőnap, és akkor a napi munkaidő változatlanul nyolc óra marad.

a miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta, hogy a pihenőnapok számának növelése nem történhet egycsapásra, az ilyen intézkedések bevezetését világszerte szükségszerűen hosszú előkészítés után hajtják végre.

kn ba pk

20.18 080181 0862

--

sk0059 4 300 mtik1058

francia kommunista párt /1.rész/

párizs, 1981. január 8. /mti/ - hétszázkilencezer tagja van a francia kommunista pártnak - közölte a párt sajtóosztálya. ez a legmagasabb taglétszám az utóbbi időszakban. 1980-ban kilencvenezren kérték felvételüket. a pártvezetés megállapítja: „ez nagyon jelentős politikai szempontból, hiszen a francia kommunista párt befolyása és ereje a dolgozók által remélt változások záloga. ez a tavaszi elnökválasztás döntő tétje, és ez magyarázza, hogy a párt ellenfelei minden eszközzel hamis képet próbálnak adni a párt politikájáról, gyengíteni a pártot. törekvéseik azonban teljes kudarcot vallottak,, - hangsúlyozza a politikai bizottság közleménye.

a L, humanité közli guy hermier-nek, a politikai bizottság tagjának cikkét arról a taggyűlésről, amelyet január 30-án rendeznek értelmiségiek részvételével a párizsi mutualité-csarnokban. a szónok georges marchais, a párt főtitkára és elnökjelöltje.

W. B. 70

hermier visszautasítja a polgári sajtó vádjait, amelyek szerint az fkp az elnökválasztási kampányban „leírta”, az értelmiségieket. emlékeztet arra, hogy ezerkétszáz értelmiségi közös felhívásban szólított fel georges marchais támoogatására az elnökválasztáson. „legutóbb néhány értelmiségi távozása körül a polgári sajtó nagy lármát csapott. ezek már régóta vitatták a párt politikáját. azt azonban senki sem tagadhatja, hogy több mint hetvenezer francia értelmiségi választotta a forradalmi harc útját a kommunisták soraiban,, - mutat rá hermier. /folyt/

bd/mh mp pk

20.20 080181 1532

-.-

sk0060 4 300 mtik1060

francois-poncet - afrika /3.rész/

a francia külügyminisztérium csütörtökön délután támadó hangú közleményben ítélte el libia és csád tervbevetett egyesülését. az elysée-palotában giscard d,estaing államfő elnökletével és galley együttműködési és hadügyminiszter jelenlétében szűkkörű megbeszélést tartottak arról, „miként lehet növelni a franciaországhoz védelmi szerződésekkel kapcsolódó afrikai országok biztonságát,,.

a külügyminisztérium közleménye hangsúlyozza, hogy párizs „nem tartja érvényesnek,, a tripoli megállapodást - tekintettel arra, hogy erről a lépésről maga a csádi „átmeneti kormány,, sem tanácskozhatott. fenyegető hangú a közlemény befejező része, amely azt állítja, hogy a tripoli megállapodásba foglalt törekvések „veszélyt jelentenek afrika biztonságára,,.

a két hivatalos megnyilvánulás azt jelzi, hogy a francia kormány „keményen,, kíván fellépni és a nyugatbarát francia nyelvű afrikai országokban állomásozó garnizonjainak megerősítését fontolgatja.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a francia kormány álláspontja szerint a jelenlegi csádi kormánynak a lagosi értekezlet határozata szerint csakis az lenne a feladata, hogy előkészítse az 1982. januárjában megtartandó választásokat és ezért nem kötheti meg az e választásokból kikerülő kormány kezét. a külügyminisztériumi közlemény leszögezi: „franciaország a csádi nép oldalán áll, amikor annak jogairól van szó, és afrika oldalán, amikor annak biztonságáról van szó.,,

20⁴⁹ hr

párizsi vélemények szerint a francia álláspont elsősorban arra a feltételezésre épül, hogy az unió terve csádban is ellenállásba ütközik. kamougue ezredes, a csádi kormány alelnöke francia lapok szerint „lehetetlen házasságnak,, nevezte a tervet. a le monde csütörtökön azt írta: a csádi hírügynökség kommentárja szerint libiával szemben semmiféle hivatalos kötelezettségvállalás nem történt.

a francia kormány egyébként bejelentette a vizumkényszer visszaállítását a csádi állampolgárok részére.

bd/fg mp pk

20.27 080181 2064

-.-

sk0061 4 230 mtik1061

zsivkov-mies

szófia, 1981. január 8. /mti/ - todor zsvkov, a bkp kb első titkára csütörtökön szófiában fogadta herbert mies-t, a német kommunista párt elnökét, aki szabadságát tölti bulgáriában.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón tájékoztatták egymást pártjaik tevékenységéről, és véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. zsvkov és mies ismételten megállapította, hogy a bkp és az nkp értékelése azonos a nemzetközi politika minden kérdését illetően. mindketten kifejezték pártjaik eltökéltségét, hogy a jövőben is hozzájárulnak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomnak a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján történő megszilárdításához.

ék/zsa ba pk

20.31 080181 0786

20⁵⁰ hr

-.-

sk0062 4 230 mtik1062

fischer

koppenhága, 1981. január 8. /adn/mti/ - „a német demokratikus köztársaság és dánia kapcsolatai jól fejlődnek, és problémamentesek, - hangoztatta oskar fischer, a nszép kb tagja, az ndk külügyminisztere azon a sajtóértekezleten, amelyet csütörtökön délután, dániai látogatásának második napján tartott koppenhágában. látogatásáról szólva elmondta, hogy dániai megbeszéléseinek középpontjában a kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztésének kérdései álltak, s dán kollegájával megtárgyalták az enyhülési politika folytatásának lehetőségeit is.

a nap folyamán oskar fischer találkozott a dán kommunista párt központi bizottsága politikai bizottságának több tagjával.

x - x - x

oskar fischer csütörtöki programjában szerepelt martin andersen nexő, a nagy dán író irodalmi hagyatékának átadása a koppenhágai királyi könyvtárnak. a két ország kormánya - az író ohajával összhangban, aki utolsó éveiben, 1951-54-ben az ndk-ban, drezdában élt - tavaly júniusban állapodott meg abban, hogy a nagyértékű anyagot dániában helyezik el. a hagyaték, amelyet eddig az ndk művészeti akadémiája gondozott, mintegy 30 ezer lap terjedelmű, és zömében eredeti kéziratokból, feljegyzésekből és levelekből áll. a dán kormány nevében lise östergaard, a kulturális ügyek minisztere köszönte meg az ndk kormánynak e nemes gesztusát.

ur ko ba pk

20.33 080181 1390

--

sk0063 4 230 mtik1063

mladenov - micotakisiz

szófia, 1981. január 8. /mti/ - bolgár-görög külügyminiszteri megbeszélések kezdődtek csütörtökön szófiában. konszantin micotakisiz görög külügyminiszter bolgár kollegája, petr mladenov meghívására érkezett baráti látogatóra a szomszédos bulgáriába.

a külügyminiszterek baráti légkörben áttekintették a kétoldalu együttműködés kérdéseit. megállapították, hogy a bolgár-görög kapcsolatok jól fejlődnek, és ehhez további ösztönzést adott todor

20⁰⁵ 1/2

zsivkov és konszantin karamanlisz legutóbbi találkozója. a görög államfő tavaly októberben járt hivatalos, baráti látogatáson bulgáriában.

a bolgár-görög külügyminiszteri konzultációt pénteken folytatják.

ék/mh ba pk

20.35 080181 0716

--

sk0064 4 300 mtik1064

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

francia kommunista párt /2.rész/

a párt taglétszáma 1980-ban néhány ezer fővel meghaladta az 1979 évi hétszáz ezer fős hivatalos létszámot. a kilencvenezer új belépő a távozásokat és az elhunytakat ellensúlyozza csupán.

a héten ismeretessé vált: guillevic költő, és antoine spiré egyetemi tanár, a párt kiadványainak egyik vezetője kilépett. decemberben robert merle író jelentette be távozását, valamint hélène parmelin író és edouard pignon festő.

bd/mh mp
20.38 080181 0592

--

sk0065 4 230 mtik1065

iráni - egyesült államok

washington, teherán, algir, plains, 1981. január 8. /mti - afp/dpa/reuter/ - ronald reagan megválasztott amerikai elnök csütörtökön washingtonban hangoztatta, hogy nem hajlandó „kitöltetlen csekket, aláírni az iránban fogva tartott amerikai diplomaták kiszabadítása érdekében, és a tárgyalások részleteit nem ismervén, egyelőre nem szándékozik magát egyértelműen elkötelezni az

21⁰⁵ 1/2

ügyben. hozzátette ugyanakkor, hogy ha még a carter- kormányzat idején esetleg megállapodás jönne létre a tuszokra vonatkozóan washington és teherán között, a maga részéről hivatalba lépése után tiszteletben tartaná azt. reagannak csütörtökön újságírók tettek fel néhány, ezzel kapcsolatos kérdést, miután jövőbeni kabinetjének első munkaértekezletéről távozott éppen.

carter, a még hivatalban lévő amerikai elnök, szűkebb hazájában, plainsben, a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy washington egyelőre nem kapott választ legutóbbi tárgyalási javaslatára.

warren christopher amerikai külügyminiszter-helyettes csütörtökön algírban megkezdte a megbeszéléseket a tuszok ügyében közvetítő algériai személyiségekkel. az eredeti tervek szerint christopher még az este visszatért volna washingtonba, de a legfrissebb jelentések szerint az amerikai politikus hazautazását elhalasztották.

hj pl pk

20.42 080181 1333

--

sk0066 4 230 mtik2001

rövid hírek

trudeau nigériába repült

Lahr/nszk/, 1981. január 8./reuter/ - pierre trudeau kanadai miniszterelnök csütörtökön este az nszk-beli lehr-i kanadai légitámaszpontból nigériába repült. trudeau a későbbiekben szenegálba, brazilába és mexikóba is ellátogat.

repülőgép-szerencsétlenség

guatemala, 1981. január 8. /upi/ - csütörtökön egy dél-guatemalai város közelében szurdokba zuhant a hondurasi légitársaság guatemalaváros és a hondurasi főváros, tegucigalpa közötti próbajáratának repülőgépe. a repülőgép kigyulladt, és a fedélzetén tartózkodó nyolc személy életét veszítette. az áldozatok a személyzet tagjai voltak.

kissinger omanban

24.42

maszkat, 1981. január 8. /afp/ - henry kissinger volt amerikai külügyminiszter csütörtökön rövid látogatásra az ománi szultánság fővárosába, maszkatba érkezett. kissingert a repülőtéren a szultán tanácsadója, kaisz abdul munim al-zavavi fogadta.

könyv kínáról

moszkva, 1981. január 8. /taszsz/ - külpolitikai téren mao ce-tung utódai változatlanul a háboru elkerülhetetlenségét hangsúlyozó, az enyhülés aláadását célzó, szocializmusellenes irányvonalat követik - állapítja meg a rövid történelmi áttekintés kínáról /1949-79/ címmel bolgár, cseh, kubai lengyel, magyar, mongol, ndk-beli és szovjet kína-kutatók által közösen írt könyv. a kötet a moszkvai polityicseszkaja lityeratura kiadó gondozásában jelent meg.

crow-evren találkozó

ankara, 1981. január 8. /ina/ - kenan evren tábornok, török kormányfő csütörtökön fogadta a törökországi látogatáson ankarában tartózkodó william crow ellentengernagyot, a nato dél-európai fegyveres erőinek főparancsnokát. a találkozón a nato-val kapcsolatos katonai és politikai kérdéseket vitattak meg. crow háromnapos ankarai tartózkodása során találkozott a török hadiflotta főparancsnokával és a miniszterelnökkel is.

dp ba pk

20.45 080181 1892

--

sk0067 4 270 mtik2002

rövid hírek

merénylet angliában

London, 1981. január 8. /upi/afp/ - hatalmas robbanás rázta meg csütörtökön az angol légierő london közelében levő, uxbridgei kiképző-táborát. az esti órákig nem adtak ki hivatalos közleményt sem az áldozatokról, sem az esetleges anyagi károkról. hírügynökségi jelentések kapcsolatba hozzák a merényletet azzal, hogy szerdán az angol miniszterelnök-asszonynak címzett, pokolgépet tartalmazó csomagot fedeztek fel a postán.

hajó-katasztrófa

24.42

belem /brazília/, 1981. január 8. /ap/upi/ - mintegy százan veszítették életüket, amikor egy népünnepélyről hazatérőben az amazonas egyik mellékfolyóján elsüllyedt túlterhelt hajójuk. a katasztrófa helyén a folyó mintegy negyven méter mély, és az erős áramlások nemcsak a menekülést, de még a mentők munkáját is nehezítették.

ba pk

21.22 080181 0844

--

sk0068 4 230 mtik1066

d,urso - trani

trani /olaszország/ - 1981. január 8. /afp/ - trani olasz város börtönének a „vörös brigádokhoz”, tartozó foglyai ugyancsak amellett foglaltak állást, hogy szabadon kell engedni giovanni d,urso, tavaly december 12-én elrabolt magas rangú olasz igazságügyi tisztviselőt. az ansa olasz hírügynökség jelentése szerint a foglyok csütörtökön olasz radikális párti képviselők egy csoportjának nyilatkoztak.

mint már jelentettük, szerdán a palmi börtönében fogva tartott „vörös brigádosok”, is ilyen értelemben foglaltak állást.

olaszországban ebben a két börtönben tartják - hírek szerint - fogva a terrrorszervezet elítélt tagjait.

a „vörös brigádok”, ugyan halálra ítélte d,ursót, de egyebek között attól tette függővé az „ítélet”, végrehajtását, hogy bebörtönzött társaik mit szólnak ehhez.

a trani börtönében a közelmúltban az olasz rendőrség különleges alakulatai heves lázadást fojtottak el kemény kézzel. a foglyok akkor masinara szigete börtönének bezárását követelték, egy szözlamban a d,ursót elrabló terrrorszervezettel.

fg pk

21.46 080181 1101

21.55 hr

--

sk0069 4 800 mtik2004

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1981. január 8. /mti/ -

- sk0001 várható
- sk0002 fellini új filmje
- sk0003 rövid hírek
koppenhága: fischer
islamabad: ziaul hak
tokió: havazás
- sk0004 szuzuki - asean /1.rész/
- sk0005 szuzuki - asean /2.rész/
- sk0006 szuzuki - asean /3.rész/
- sk0007 kínai gazdasági modell
- sk0008 washington: christopher
- sk0009 közel-keleti körkép iii. /1.rész/
közel-keleti egység és gazdaság
- sk0010 közel-keleti körkép iii. /2.rész/
- sk0011 jugoszláv filmgyártás
- sk0012 szadat - krasznoj zvezda
- sk0013 új reumatológiai módszer
- sk0014 begin-kormány - időelőtti választások? /1.rész/
- sk0015 salvador
- sk0016 namibia - konferencia
- sk0017 begin-kormány - időelőtti választások? /2.rész/
- sk0018 csád - libia
- sk0019 gyalogló nyugdíjas
- sk0020 amerikai hasadóanyag rakétáknak
- sk0021 uszty-ilimszk - brezsnyev-üdvözlés
- sk0022 lengyelország - pravda
- sk0023 rövid hírek

kabul: afganisztán: kiállítás
quebec: kanada: baleset
moszkva: szovjetunió: időjárás
london: levélbomba

- sk0024 javítás: mtik1009
- sk0025 nato-nszk /1.rész/
- sk0026 nato-nszk /2.rész/
- sk0027 magyarázzák a pert
- sk0028 laosz - parlament
- sk0029 kulturális hírek
- sk0030 szovjet antarktisz-kutatás - 25 év
jp-zsa

22.02 080181 1417

22.46 hr

--

sk0070 4 800 mtik2005

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0031-sk0062-ig

budapest, 1981. január 8. /mti/

sk0031 rágalmak - indiai lap
 sk0032 d,urso-ügy - fordulat?
 sk0033 irán-irak
 sk0034 nyugat-berlini válság /1.rész./
 sk0035 nyugat-berlini válság /2.rész./
 sk0036 tél a balkánon
 sk0037 törökországi letartóztatások
 sk0038 rövid hírek
 kabul: angol küldöttség
 bangkok: savang vatthana
 athén: sztrájk
 uj-delhi: pánik
 sk0039 brit belpolitika
 sk0040 psuc - carrillo
 sk0041 kambodzsá-sereika, pol potisták
 sk0042 trybuna ludu
 sk0043 okp kb vita
 sk0044 tibeti nyilatkozat
 sk0045 karmal - szathe
 sk0046 marcus aurelius
 sk0047 francois-poncet - afrika /1.rész./
 sk0048 pfsz-jordánia /1.rész./
 sk0049 pfsz-jordánai /2.rész./
 sk0050 francois-poncet - afrika /2.rész./
 sk0051 salvador - összefoglaló
 sk0052 rövid hírek
 szófia: micotakis szófiában
 manila: szuzuki zenko manilában
 köln: tűz
 sk0053 namibia-konferencia - nujoma /1.rész./
 sk0054 indiai kp
 sk0055 egk-bizottság
 sk0056 korzikai éhségstrájk
 sk0057 namibia-konferencia - nujoma /2.rész./
 sk0058 jagielski - szabad szombat
 sk0059 francia kommunista párt /1.rész./
 sk0060 francois-poncet - afrika /3.rész./
 sk0061 zsvkov - mies
 sk0062 fischer
 zsa/ve

22.03 080181 1478

22¹³ Gy

--

sk0071 4 800 mtik2006

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0063-sk0062-ig

budapest, 1981. január 8. /mti/

sk0063 mladenov - micotakis
 sk0064 francia kommunista párt /2.rész/ /szerk. táj/
 sk0065 irán - egyesült államok
 sk0066 d,urso - trani
 sk0067 rövid hírek
 lahr/nszk/: trudeau nigériába repült
 guatemala: repülőgép-szerencsétlenség
 maszkat: kissinger omanban
 moszkva: könyv kínáról
 ankara: crow-evren-találkozó

sk0068 rövid hírek

sk0070 tartalomjegyzék /1.rész/
 sk0071 tartalomjegyzék /2.rész/
 sk0072 tartalomjegyzék /3.rész/

ve pk

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: kopreda dezső
 bochkor jenő
 patak károly

- v é g e -

22.04 080181 1013

22¹³ Gy

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 09.

kül.

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. január 9., péntek /mti/

lagos: trudeau kanadai kormányfő tárgyalásai

genf: namibia-konferencia

manila: szuzuki japán kormányfő megbeszélései

szófia: micotakisz görög külügyminiszter tárgyalásai

df kd

07.11 090181 0259

g.

g.

--